

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.763/20/2024.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: IMG Solution Zrt.
Budapest, Lajos u. 26.
A kérelmező képviselője: Dr. Kovács Eszter kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Nemzeti Adó-és Vámhivatal
Budapest, Széchenyi u. 2.
Az ajánlatérő képviselője: Dr. Rolyák Csaba kamarai jogtanácsos, Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt. Budapest, Váci út 35.

A közbeszerzés tárgya, értéke: Oracle adatbázis környezetek futtatására képes integrált adatbázis- és tárolórendszer szolgáltatás kialakítása, 3.158.104.615.-Ft

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR001247002024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2024. július 17. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a rendelkező részben meghatározott szolgáltatásmegrendelés tárgyában, melynek ajánlati felhívása 2024. július 19-én jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában 435841-2024.

közzétételi számon. A közbeszerzés az elektronikus közbeszerzési rendszerben az EKR001247002024 szám alatt folyik. A felhívás 2.1. pontja szerint:

„Eljárás

Cím: Oracle adatbázis-, tárolórendszer kialakítása

Leírás: A közbeszerzés tárgya a műszaki specifikációnak megfelelő, kialakítását tekintve két azonos felépítésű, Oracle adatbázis környezetek futtatására képes integrált adatbázis- és tárolórendszer-szolgáltatás modellben történő szállítása (üzembe helyezése, a létrejövő környezetbe történő migráció támogatása) két telephelyre. [...]

A felhívás 2.1.4 pontja szerint:

„21. Az ajánlati ár alátámasztásaként a kitöltött ártáblázatot Ajánlatkérő a Kbt. 3. § 37. pontja szerinti szakmai ajánlatnak tekinti. [...]

A felhívás 5.1. pontja alatt került sor a beszerzés ismertetésére:

„Cím: Oracle adatbázis-, tárolórendszer szolgáltatás

Leírás: A közbeszerzés tárgya a műszaki specifikációnak megfelelő, kialakítását tekintve két azonos felépítésű, Oracle adatbázis környezetek futtatására képes integrált adatbázis- és tároló rendszer-szolgáltatás modellben történő szállítása (üzembe helyezése, a létrejövő környezetbe történő migráció támogatása) két telephelyre, 60 hónap futamidőre. A megfelelő bővítésekkel kiépített integrált adatbázis-és tároló rendszerekhez telephelyenként az alábbi komponensek és mennyiségek szükségesek: - Telephelyenként 4 –4 darab, összesen 8 darab adatbázis szerver. - Telephelyenként 10 – 10 darab, összesen 20 darab adattároló szerver. - A berendezések üzembehelyezését biztosító szolgáltatás mindkét telephelyen. - Eszköz- és adatmegtartás biztosítása támogatási szolgáltatás kiterjesztés, melynek keretében az Ajánlatkérő alkatrészcsere esetén megtartja az esetleges meghibásodott HDD-(ke)t, vagy egyéb adattárolásra szolgáló alkatrész(eke)t. Bérleti időszak lejártát követően, Ajánlatkérő tulajdonába kerül ingyenesen és megtart minden HDD-t, vagy egyéb adattárolásra szolgáló alkatrész(eke)t. - A szolgáltatásként biztosított adatbázis szervereken összesen 48 db – és opcionálisan további 26 db - CPU core állandó futtatásához szükséges felhő alapú kredit (Universal Credit, a továbbiakban UC) 60 hónapra: 925 000 000 darab, azaz évi 185 000 000 darab UC, valamint opcionálisan 514 982 115 darab UC, mely opció akár több részletben lehívható a teljes futamidő alatt. - adatbázis migrációs feladatok műszaki tervezése és architekt szintű támogatása az alábbi környezetek között:- Exadata környezet -> Exa CC környezet

A migrációra vonatkozó munkanapok száma:

- Adatbázis clustered instance migráció 525 nap
- Adatbázis non clustered instance migráció 420 nap

Szállítással kapcsolatos elvárások: A nyertes ajánlattevőnek az alábbi feladatokat szükséges elvégeznie a beszerzés minden elemére tekintettel:

- Az eszközök fizikai leszállítása.
- Az Ajánlatkérő által adott leltári számok és azonosítók felragasztása (még a szállítás előtt).
- Egyéb leszállítandó eszközök a hálózati összeköttetés kialakítása érdekében: - Telephelyenként 2 – 2 darab, összesen 4 darab az OCI távoli kapcsolattartást ellátó - szerver, - 4 db RoCE Ethernet switch, mely minimum 36 darab QSFP28 port-al rendelkezik, - 2 db menedzsment Ethernet switch, mely minimum 48 darab 1 Gbps UTP port-al rendelkezik. A megajánlott eszközök semmilyen módon nem lehetnek az adott gyártónál kifutó termékként megjelölt eszközök, mivel legalább 5 éves fenntartási időszakra tervezettek, ezért legalább erre az időszakra biztosítottak kell lennie a normál (nem kiemelt) üzemeltetés támogatásnak (supportnak). Exadata Cloud@Customer oktatás 690 óra mennyiségben: Az üzemeltetési feladatokhoz kapcsolódó oktatás, a műszaki leírásban meghatározottak szerint. [...]

A szerződés időtartama 60 hónap.

A felhívás 5.1.6. Általános információk pontja alatt ajánlatkérő közölte:

„További információk:

II.2.5) pont (BT-539 mező):

Az opciók mennyiségét alkotó tétel egységára nem lehet eltérő, mint az alapmennyiség azonos tételének egységára. Nettó ajánlati ár összesen (HUF): magában foglalja a nyertes ajánlattevő részletes árajánlata szerinti bérleti díjat, Universal credit díjat, a leszállítás, üzembe helyezés, próbaüzem, migráció, oktatás és jótállás ideje alatt végzett javítások ellátásának ellenértékét is, ideértve a szellemi alkotások (szoftverek) felhasználási jogának ellenértékét is. Az ellenérték tartalmazza a gyártói támogatás/jótállás és karbantartás költségét is.

II.2.7) pont (BT-36 mező):

Eszközök szállítási határideje: szerződés hatályba lépésétől és a NAV adatközpontjainak az eszközök befogadására kész állapotának Oracle általi visszaigazolásától számított 8 hét.

Leszállított eszközök helyszínen történő telepítésének és üzembehelyezésének határideje a leszállítástól számított 2 hét.

Üzembehelyezéstől a migrációs feladatok tervezett ütemezése: műszaki leírás 4.2. pontja szerint.

Gyártói támogatás: az üzembehelyezéstől számított 60 hónapos időtartam.

Ajánlatkérő előteljesítést elfogad.”

A módosított ajánlattételi határidőként 2024. augusztus 26. napja került meghatározásra.

Az ajánlatkérő a „Pénzügyi megállapodás” részben közölte: „Az ajánlattétel, a szerződéskötés és a kifizetés pénzneme a magyar forint (HUF). Ajánlatkérő a fedezetet saját forrásból biztosítja. Ajánlatkérő előleget nem biztosít. Ajánlatkérő részszámlázási lehetőséget biztosít a szerződésben foglaltak alapján. A szerződés ellenértékének megfizetése a Kbt. 135. § (1), (5)-(6) bekezdései és a Ptk. 6:130. § (1)-(2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően, a számla kézhezvételét követő 30 naptári napos fizetési határidővel, átutalással történik. [...] Az ellenérték megfizetésének további részleteit a szerződés tartalmazza.”

2. Az ajánlatkérő mellékelte a részletes ártáblázatot:

Ssz.	Megnevezés	Mennyiség	Mennyiségi egység	Nettó egységár (Ft)	Nettó összesen (Ft)
1	Adatbázis Clustered Instance Migráció	525	nap		0 Ft
2	Adatbázis Non Clustered Instance Migráció	420	nap		0 Ft
3	Oktatás (Exadata Cloud@Customer)	690	óra		0 Ft
4	Üzembe helyezés és installáció	2	db		0 Ft
5	Hardver bérleti díj (Exadata Cloud at Customer HW)	2	db		0 Ft
6	Universal credit	925 000 000	db		0 Ft
7	Opcionálisan lehívható universal credit	514 982 115	db		0 Ft
8	Nettó ajánlati ár összesen (Ft):				0 Ft

3. Az ajánlatkérő által készített Műszaki leírás – többek között - az alábbiakat tartalmazta:

„1.2. Beszerzés tárgyának megfogalmazása

A megfelelő bővítésekkel kiépített integrált adatbázis-és tároló rendszerekhez telephelyenként az alábbi komponensek és mennyiségek szükségesek:

- Telephelyenként 4 –4 darab, összesen 8 darab adatbázis szerver.
- Telephelyenként 10 – 10 darab, összesen 20 darab adattároló szerver.
- A berendezések üzembehelyezését biztosító szolgáltatás mindkét telephelyen.
- Eszköz- és adatmegtartás biztosítása támogatási szolgáltatás kiterjesztés, melynek

keretében az Ajánlatkérő alkatrészcsere esetén megtartja az esetleges meghibásodott HDD-(ke)t, vagy egyéb adattárolásra szolgáló alkatrész(ke)t. Bérleti időszak lejártát követően, Ajánlatkérő tulajdonába kerül ingyenesen és megtart minden HDD-t, vagy egyéb adattárolásra szolgáló alkatrész(ke)t.

- A szolgáltatásként biztosított adatbázis szervereken összesen 48 db – és opcionálisan további 26 db - CPU core állandó futtatásához szükséges felhő alapú kredit (Universal Credit, a továbbiakban UC) 60 hónapra: 925 000 000 darab, azaz évi 185 000 000 darab UC, valamint opcionálisan 514 982 115 darab UC, mely opció akár több részletben lehívható a teljes futamidő alatt.
- adatbázis migrációs feladatok műszaki tervezése és architekt szintű támogatása az alábbi környezetek között: - Exadata környezet -> Exa CC környezet

Az elvégzendő feladatok, leszállítandó eredménytermékek tételes listáját a Műszaki specifikáció – 4. pontja részletezi.

4. Műszaki specifikáció

4.1 Integrált adatbázis- és tároló rendszer

4.1.1 A specifikációnak megfelelő, egy lehetséges eszközkonfiguráció

Megnevezés	Mennyiség (db)
Exadata Cloud@Customer - Quarter Rack - X10M	120
Exadata Cloud@Customer - Database Server - X10M	240
Exadata Cloud@Customer - Storage Server - X10M	840
Gen 2 Exadata Cloud at Customer Installation and Activation Service	2
Data and Device Retention Service for ExaDB-C@C - Quarter Rack - Hosted Environment Per Month	120
Data and Device Retention Service for ExaDB-C@C – Database Server - Hosted Environment Per Month	240
Data and Device Retention Service for ExaDB-C@C – Storage Server - Hosted Environment Per Month	840

4.1.3 Felhő alapú kredit (Universal Credit)

4.1.3.1 A specifikációnak megfelelő, - egy lehetséges konfiguráció

Megnevezés	Mennyiség (db)
Oracle PaaS and IaaS Universal Credits	925 000 000 valamint opcionálisan lehívható további 514 982 115

Az Oracle PaaS and IaaS Universal Credits felhasználása és számlázása évente előre történik.”

4. A közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezet az alábbi előírásokat is tartalmazta:

- „3. Az ellenérték megfizetésének feltétele, hogy Megrendelő képviselője a hiány-, és hibamentes teljesítésről (dolgozszolgáltatás esetében: leszállítás, üzembe helyezés, próbaüzem, oktatás, a karbantartás esetében: a szükséges karbantartási feladatok elvégzése) a Vállalkozó által kiállított teljesítésigazolást (2. melléklet: Szakmai teljesítésigazolás) aláírja, azzal, hogy a teljesítésigazolás nem terjed ki az esetleges ún. rejtett hibákra. A fenti tartalmú okirat a számla kötelező melléklete. Felek a teljesítést oszthatatlannak tekintik. Megrendelő a jelen fejezet 1. pontja szerinti ellenérték fedezetét saját forrásból biztosítja. A számlák ellenértéke
- a 2024.12.31-ig esedékes fizetési kötelezettség mértékéig a 2024. év,
 - a 2025.01.01. napjától 2025.12.31-ig esedékes fizetési kötelezettség mértékéig a 2025. év,
 - a 2026.01.01. napjától 2026.12.31-ig esedékes fizetési kötelezettség mértékéig a 2026. év,

- a 2027.01.01. napjától 2027.12.31-ig esedékes fizetési kötelezettség mértékéig a 2027. év,
 - a 2028.01.01. napjától 2028.12.31-ig esedékes fizetési kötelezettség mértékéig a 2028. év,
 kiadási előirányzata terhére kerül kifizetésre.

4. A jelen szerződéshez vezető eljárás, az elszámolás, a számlázás és a kifizetés pénzneme magyar forint (HUF).

5. Megrendelő előleget nem fizet.

6. Dologszolgáltatás számlázása: Az 1. évben az eszközök leszállítását, telepítését, üzembehelyezését és a migráció elvégzését követően 1 db teljesítésigazolás kerül kiállításra. A 2-5. évben évenként a Hardver bérleti díj 1/5 része és a Universal credit 1/5 része kerül leigazolásra. A kifizetés mindkét fél által aláírt szakmai teljesítésigazolás alapján több részletben (részszámlázás) útján történik az alábbiak szerint. Az 1. év vonatkozásában az eszközök leszállítását, üzembe helyezését és a migrációt követően az alábbiak kerülnek kifizetésre:

- Adatbázis clustered instance migráció,
- Adatbázis non Clustered Instance migráció,
- Oktatás,
- Üzembe helyezést és installáció,
- Hardver bérleti díj 1/5-öd része,
- Universal credit 1/5-öd része.

A 2-3-4-5. évben évenként az alábbiak kerülnek kifizetésre:

- Hardver bérleti díj 1/5-öd része,
- Universal credit 1/5-öd része.

Az „Opcionálisan lehívható universal credit” keret egy „biztonsági tartalék”, amely csak abban az esetben kerül le hívásra, amennyiben az Universal Credit az adott évben kimerül. Az Universal Credit nem görgethető.

10. Vállalkozó által szerződés szerűen kiállított számlát Megrendelő – a beérkezést követően 5 munkanapon belül – ellenőrzi. Ha a Megrendelő a számlát alapos indokkal kifogásolja, akkor az erről szóló írásbeli értesítést követően az Vállalkozó – a Felek egyeztetése alapján – köteles új számlát kiállítani.

14. A jelen fejezet 1. pontjában szereplő dologszolgáltatás ellenértékéről szóló számla kiállításának feltétele a szakmai teljesítésigazolás megléte.

15. A teljesítésigazolás az adott teljesítés tényét igazoló dokumentum keltétől - dologszolgáltatás esetén az átadás- átvételi jegyzőkönyv keltétől, minden egyéb esetben a munkalap keltétől - számított 7 napon belül kerül kiállításra.”

4. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 13-én nyújtott kiegészítő tájékoztatásának 16. pontjában az alábbiak szerepeltek:

„Kérjük Tisztelt Ajánlatkérő tájékoztatását, hogy jól értelmezzük-e, hogy a 2. évi HW bérlés és a 2. évi Creditek számlázása előre történik, nem pedig a 2. év leteltét követően.”

Válasz: Igen, minden évben előre történik az aktuális évi szolgáltatási díj kifizetése, beleértve a szolgáltatás hardver részét és universal credit részét az „Opcionálisan lehívható universal credit” kivételével.”

5. Az ajánlattételi felhívásban előírt határidőig négy ajánlat került benyújtásra, a bontási jegyzőkönyv szerint az alábbi ajánlati árakkal:

- I-Cell Mobilsoft Zrt. (nettó ajánlati ár: 3.101.332.115.-Ft),
- Invigor Informatika Kft. (nettó ajánlati ár: 2.997.092.115.-Ft),
- WSH Számítástechnikai, Oktató és Szolgáltató Kft. - WEBváltó Számítástechnikai és Internet-adatbanki Szolgáltató Kft. közös ajánlattevők (nettó ajánlati ár: 2.947.052.393.-Ft),

- kérelmező (nettó ajánlati ár: 2.911.025.115.-Ft.

6. Az ajánlatkérő 2024. szeptember 13-án a Kbt. 72. §-a alkalmazásával az aránytalanul alacsonynak ítélt ajánlati ár tekintetében indokolás benyújtására hívta fel a kérelmezőt is az alábbiak szerint:

„Az indokolásnak objektív alapúnak, érdemi, az ajánlati árképzésre vonatkozó tartalmúnak kell lennie, és elégséges információt kell adnia az Ajánlatkérő részére ahhoz, hogy objektívan meg tudja ítélni az ajánlat megalapozottságát, gazdasági észszerűséggel való összeegyeztethetőségét. Kérjük tehát költségnemenkénti bontással, a számítás módszertanával együtt bemutatni az ajánlati ár meghatározását, különös tekintettel a személyi jellegű ráfordításokra, valamint járulékaikra, a közvetlen és közvetett költségekre, és az egyéb költségekre, továbbá költségnemenkénti bontással az ajánlatuk vonatkozásában lényegi költségnem tekintett tevékenység költség-összetételét. Kérjük indoklásában térjen ki az alábbi költségekre:

- ajánlattevőt milyen személyi jellegű ráfordítások terhelik (pl: a szerződés teljesítése során igénybe venni kívánt szakemberek/alvállalkozók munkadíjai), és milyen mentességek illetik meg; [...]
- kérjük tájékoztatásukat a munkaadót terhelő foglalkoztatói járulékok vonatkozásában: (szociális hozzájárulási adó), kérjük tájékoztatásukat abban az esetben is, amennyiben ajánlattevőt a munkaadót terhelő járulékok közül csak a szociális hozzájárulási adó terheli; [...]
- adott esetben egyéb szolgáltatások költsége (minőségbiztosítás, környezetvédelem)
- kérjük tájékoztatásukat, hogy van-e Önöknél kollektív szerződés, tartalmaz-e béren felüli – a munkavállalóknak kötelezően biztosítandó - juttatásokat, ha igen melyek ezek, kérjük bemutatni, hogy ezekre az ajánlati ár fedezetet nyújt;
- a nyereséget tartalmazhatja az ajánlati ár, vagy a ráosztott közvetett költség, de külön is feltüntethető.

Az indoklásban benyújtásra kerülő (kalkulációs) számításnak zárt logikai egységet kell képezniük, az alapadatokból az ajánlati árat egyértelműen – ellenőrizhetően – levezetve kell bemutatniuk, belső ellentmondást nem tartalmazhatnak. Az Ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Kérjük az Ajánlattevőket, vegyék figyelembe, hogy az ajánlatkérő csak a Kbt. 72. §-ának megfelelő indokolást fogadhat el! (A Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlatának megfelelően az ajánlattevőnek konkrétumokat, tényeket és adatokat kell közölnie indoklásában, nem megfelelő a szubjektív tartalmú nyilatkozatok megtétele (pl. piacszerzési, piacra jutási cél, tőkeerős, biztos háttérű cég stb.). Az ajánlattevő adott esetben nyújthat indokolást pl. pénzügyi kimutatásokkal, részletes költségkalkulációval, szándéknyilatkozatokkal, már teljesített referenciamunkák ismertetésével, a beszerzési árak igazolásával vagy más, az ellenértékre vonatkozó irattal stb.) Amennyiben az ajánlattevő egyáltalán nem nyújt be indokolást, úgy ajánlata érvénytelennek minősül. Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Amennyiben az ajánlati ár megalapozottságáról szóló döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.”

7. A kérelmező 2024. szeptember 20-án benyújtotta indoklását, melyben az alábbiak szerepeltek:

„Ajánlattevő a szerződés teljesítése során az alábbi költségnemeket veszi figyelembe, melyek a szerződés teljesítését érintik:

- a) Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)
- b) Bérköltségek és közterhek
 - 1) Adminisztrátori
 - 2) Igazgatási/projektvezetői költségek
 - 3) Mérnök szakmai
- c) Rehabilitációs hozzájárulás
- d) Forgalmazással kapcsolatos költség
- e) Szállítási és logisztikai, illetve kiszállási költségek
- f) Csomagolási költség
- g) Raktározás
- h) Irodaköltség/Rezsiköltség
- i) Finanszírozás költsége
- j) Értékcsökkenés költsége
- k) Egyéb költség
- l) Tartalékkeret

Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)

Ajánlattevő beszerzési árai az alábbi tételekből állnak, melynek igazolásául mellékelten csatoljuk a gyártótól/disztribútortól kapott ajánlatokat:

Ssz.	Megnevezés	Nettó összesen (Ft)
1	Oracle Standard System Installation	2 773 555,82
2	Oracle Exadata Cloud@Customer platformra történő migrációjának tervezése és támogatása	195 937 500
3	Oracle Exadata CC rendszer	2 627 895 725,53
Nettó beszerzési ár összesen (Ft)		2 826 606 781 Ft

Bérköltségek és közterhek

A szerződés teljesítéséhez szükséges személyi feltételekkel kapcsolatosan Ajánlattevő az alábbiakat adja elő. Ajánlattevő a megkötendő szerződés különösen Műszaki leírás figyelembevételével az alábbi szükséges munkaerőtípusokat vette figyelembe. Ajánlattevőt a munkaadót terhelő járulékok közül csak a szociális hozzájárulási adó terheli. Továbbá nyilatkozunk, hogy társaságunknál nincs hatályban kollektív szerződés, a teljesítéssel érintett munkavállalók esetében béren kívüli juttatás nem került megállapításra. Munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítés vonatkozásában rögzítjük, hogy a szerződés teljesítésében részt vevők esetében a jogszabályi feltételek nem állnak fenn annak kötelező térítéséhez.

Adminisztrátori munkaerő:

A szerződés teljesítéséhez szükséges napi adminisztrációs feladatok elvégzését végzi nyilvántartásokat vezet, elvégzi a gépírási feladatokat, iktatja és postázza a leveleket, jegyzőkönyvet vezet, archiválja a dokumentumokat, a szállítandó termékekhez kapcsolódó dokumentumok elkészíti. Erre a feladatra 1 fő adminisztrátor munkatársat tervezünk bevonni. Az alábbiakban kívánjuk bemutatni 5 év teljesítési időszakra vetítetten, mely 5 év alatt kalkuláltunk folyamatos béremeléssel. [...]

Igazgatási/projektvezetői munkaerő:

A szerződés teljesítéshez Ajánlattevő igazgatási munkaerő költségén a teljesítéséhez szükséges erőforrások koordinálását, igazgatását és ellenőrzését érti. Erre a feladatra 1 fő igazgatási/projektvezetői munkatársat tervezünk bevonni. Az alábbiakban kívánjuk bemutatni 5 év teljesítési időszakra vetítetten, mely 5 év alatt kalkuláltunk folyamatos béremeléssel. [...]

Mérnöki munkaerő:

A teljesítés során 2 fő mérnöki kompetenciával rendelkező munkatársat kívánunk bevonni. Az alábbiakban kívánjuk bemutatni 5 év teljesítési időszakra vetítetten, mely 5 év alatt kalkuláltunk folyamatos béremeléssel. Megjegyezni kívánjuk, hogy a szerződés szerű teljesítéshez, mint ahogyan az a gyártó/disztribútor ajánlatából is kitűnik, jelentős mértékű a gyártói szolgáltatás, e körben a gyártó által alkalmazott mérnökök bevonása is. [...]

Rehabilitációs hozzájárulás mértéke

Ajánlattevőt a személyi jellegű ráfordítások tekintetében mentesség nem illeti meg. Ajánlattevő akként kalkulál, hogy a teljesítés során rehabilitációs hozzájárulás fizetésére kötelezett. [...]

Forgalmazással kapcsolatos költség

Ajánlattevőt jelen árandokolás tárgyát képző termék/szolgáltatási elem tekintetében nem terheli forgalmazással összefüggő költség. [...]

Finanszírozási költség

Ajánlattevőt jelen árandokolás tárgyát képző termékek esetében finanszírozási és árfolyam kockázattal összefüggő költség nem terheli.

Egyéb költség

Ajánlattevő a szerződés szerű teljesítéssel kapcsolatosan olyan egyéb költségekkel is számol, amelyek esetlegesen, előre nem láthatóan felmerülhetnek (tartalékkeret), továbbá egyéb költségként kalkulált a foglalkozás-egészségügyi és munkavédelmi költségekkel, munkahigiénias és környezetvédelemmel kapcsolatos költségeit is. [...]

Tartalékköltség

Szerződés szerű teljesítéssel kapcsolatos tartalékkeret 6 000 000 Ft

Összesített bevétel-költség táblázat az szerződés teljesítésének vonatkozásában

Bevétel (+)	Nettó szerződéses ár	2 911 025 115 Ft
Kiadás (-)	Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)	2 826 606 781 Ft
	Béreköltség és közterhek (adminisztrátori)	4 650 256 Ft
	Béreköltség és közterhek (igazgatási)	5 414 864 Ft
	Béreköltség és közterhek (mérnök)	12 555 088 Ft
	Forgalmazással kapcsolatos költség	0 Ft
	Szállítási és logisztikai, illetve kiszállási költségek	0 Ft
	Rehabilitációs hozzájárulás	3 643 326 Ft
	Raktározási költség	0 Ft
	Irodaköltség/Rezsiköltség	20 730 776 Ft
	Értékcsökkenés	3 530 106 Ft
	Egyéb költség	3 026 455 Ft
	Tartalékkeret	6 000 000 Ft
	Összes költség	2 886 157 652 Ft
Realizálható haszon összesen:		24 867 463 Ft
Adójáradékok (-)	nettó nyereségre vetített abszolút érték	

Az adó alapja a számviteli törvény szerinti adózás előtti eredmény, módosítva a törvény által meghatározott korrekciós tételekkel.	
Társasági adó (9%) (kerekítéssel)	2 238 072 Ft
Az adó alapja az IPA és innovációs járulék esetében	84 418 334 Ft
IPA (2%) (kerekítéssel)	1 688 367 Ft
Innovációs járulék (0,3%)	253 255 Ft

Adózás utáni nyereség:	20 687 769 Ft
------------------------	---------------

Az összesített bevétel-költség táblázat eredményeképpen megállapítható, hogy Ajánlattevő a szerződésteljesítéssel kapcsolatos összes releváns költségtényező figyelembevételével tisztességes üzleti hasznot realizálhat.”

A kérelmező indokolása mellékleteként csatolta

- az Oracle Hungary Kft. által kiállított, angol nyelvű, „Professional services ordering document” című, „Oracle Standard System Installation” tárgyú dokumentumot, amely „Fixed scope services – Exhibit 1 – A Oracle Standard System Installation” szolgáltatás megrendelésére vonatkozott, hat hónapos időtartamra, 2024. október 15-étől kezdődően és az alábbiakat is tartalmazta:
„4. Currency: Hungarian Forint (HUF)
5. Offer Valid through: 31-OCT-2024”;
- az „Oracle szakmai tanácsadás biztosítása a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Oracle Exadata Cloud@Customer platformra történő migrációjának tervezésére és támogatására vonatkozó” című, „Oracle Exadata Cloud@Customer platformra történő migrációjának tervezése és támogatása” tárgyú dokumentumot,
- amelyben az ajánlati árak forintban kerültek feltüntetésre és a dokumentum utolsó oldala az alábbiakat is tartalmazta: „A feltüntetett árak a NAV-nak történő 2024. augusztus 16.-i ajánlat beadási határidejétől számított 30 (harminc) napig történő megrendelés esetén érvényesek.”;
- a TD Synnex Hungary Kft. (a továbbiakban: TD Synnex) forintban, „ORACLE EXADATA CC rendszer” címmel, az „Oracle Exadata Cloud@Customer platformra történő migrációjának tervezése és támogatása” tárgyban adott árajánlatát,
- amelyben szerepelt, hogy „Lejárat dátuma: 2024.10.16.”, „Ajánlat dátuma: 2024.08.15.”, valamint az alábbi szöveg is: „Amennyiben nincs másik TD SYNnex szerződése folyamatban, úgy ez az ajánlat kizárólagos tárgyát képezi az TD SYNnex Általános Szerződési Feltételeinek (ÁSZF). Az ÁSZF tartalmazza a felek teljes egyetértését az árajánlatban szereplő termékek értékesítésével kapcsolatban és a formátumtól függetlenül hatályon kívül helyez minden előzetes kapcsolatfelvételt a felek között. Az TD SYNnex itt feltüntetett feltételei semmilyen esetben nem módosíthatók vagy bővíthetők előre nyomtatott feltételekkel vagy bármilyen vevői dokumentumal (pl. PO, megerősítés stb.) Az TD SYNnex Általános Szerződési feltételi itt tekinthetők meg: <https://eu.tdsynnex.com/terms-and-conditions>”. Az ajánlatban szerepelt továbbá, hogy „Az ajánlatban részletezett tételeket, öt egyenlő részletben számlázzuk, minden évben előre, kivéve a 8. sorban szereplő installation szervíz tételt, amely az első évben kerül számlázásra.”

8. Az ajánlatkérő 2024. október 10-én a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján további indokolás benyújtására hívja fel az ajánlattevőket, a kérelmezőt az alábbiak szerint:

„1. Az Indokolásában a személyi jellegű ráfordítások kalkulációja során nem mutatta be a figyelembe vett munkaerő alkalmazása során felmerülő „holt” költségeket, azokat a járulékos költségeket, amelyek a munkavállalói állomány szabadsága, betegszabadsága, munkaközi kötelező pihenőideje, valamint a kötelező képzések / továbbképzések/munkacélú távollétei alatt merültek fel, mint helyettesítési / pótlási költségek. Kérjük, hogy szíveskedjék bemutatni, hogy hogyan számolt ezekkel az indokolásában. [...]

4. Az Indokolásában tett nyilatkozata szerint árfolyamváltozásból eredő költséggel nem számolt a teljesítés során. Kérjük tájékoztatását, hogy az 5 éves időtartam alatt miért nem tartja indokoltnak az árfolyamkülönbözetre történő tartalékképzést az alvállalkozói/disztribútori teljesítések vonatkozásában.

5. Az Indokolásában tett nyilatkozata szerint finanszírozási költséggel nem kalkulál a teljesítés során. Kérjük annak bemutatását, hogy ennek hiányában hogyan kívánja biztosítani a költségek felmerülése és azok Ajánlatkérő általi megtérítése közti időintervallumra eső finanszírozási költségeit. Kérjük annak bemutatását is, hogy az Indokolás mely tételei tartalmazzák a szerződés üzleti kockázataira történő fedezetképzést.”

9. A kérelmező 2024. október 15-én benyújtotta kiegészítő indokolását, melynek releváns részei:

„1. A szabadság, betegszabadság, munkaközi szünet, helyettesítések költségét az indokolás alapján a bruttó járulékokkal növelt óradíj eleve tartalmazza, tekintettel az alábbiakra:

- Társaságunk valamennyi munkaerőtípus tekintetében a feladatok elvégzéséhez szükséges óraszámok alapján kalkulálta a bér és egyéb költséget, így a szerződés szerinti teljesítéshez szükséges, a teljes futamidőre kalkulált munkaóraszám alkalmazása esetén a költségek mértéke kapcsán nem releváns a szabadság, betegszabadság, helyettesítés értéke. Tehát elmondható, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges mérték került kalkulálásra, amely mentes a „holt” időszakoktól. Társaságunk megalapozottan a tényleges teljesítéshez szükséges mértéket vette alapul.

- Ajánlattevő valamennyi munkaerőtípus esetében évi 208 munkaórással kalkulált, amely nem egyfajta folyamatos 5/8 vagy 7/24 teljesítést feltételez és amely Ajánlatkérő Műszaki Leírása alapján sem indokolt, hanem egyenlőtlen elosztású. Így a folytonos jelleg hiányában sem indokolt további munkaerővel és helyettesítési munkaerőköltséggel kalkulálni.

4. A 2024. szeptember 20. napján megküldött indokolásunk mellékleteként benyújtott beszerzési ár alátámasztó dokumentumokból egyértelműen megállapítható, hogy valamennyi beszerzési árunk HUF-ban került megállapításra a teljes 5 éves szerződéses időtartamra vonatkozóan. Ennek okán nem merül fel árfolyamváltozásból eredő költség, az kizárólag külföldi devizanemben számolt beszerzési árak esetében lenne indokolt. Továbbá megjegyezni kívánjuk, hogy ahogyan ajánlatunkban is megjelöltük mind a Kbt. 66. § (6) bekezdés, mind a Kbt. 65. § (7) bekezdés szerinti nyilatkozatunkban, nem kívánunk alvállalkozót és kapacitást nyújtó szervezetet igénybe venni, így ebben a tekintetben sem merül fel esetleges árfolyamváltozásra okot adó költség.

5. Ajánlatkérő 2024. augusztus 14. napján kelt kiegészítő tájékoztatása 16. pontjában rögzíti, hogy minden évben előre történik az éves szolgáltatási díj kifizetése, erre figyelemmel nem merül fel finanszírozási költség Ajánlattevő részéről, hiszen a díjak előre kifizetésre kerülnek. Így Ajánlattevő a gyártó hivatalos magyarországi képviselője felé finanszírozási költség felmerülése nélkül képes teljesíteni. Mindezen felül az opcionális Universal Credit tekintetében továbbá valamennyi szolgáltatás kizárólag a gyártó által elvégzendő feladatnem, amelynek tekintetében a gyártó hivatalos magyarországi képviselője utólag állítja ki a számláját és a Tisztelt Ajánlatkérő is utólag fizeti annak ellenértékét, így ebben a tekintetben

szintén nem merül fel finanszírozási költség. Megállapítható a fentiek szerint, hogy a költségek felmerülése és azok Ajánlatkérő általi megtérítése között nem mutatható ki időbeli eltérés. Az indokolásunk üzleti kockázataira történő fedezetképzést egyértelműen megjelöltük annak 11-12. oldalán: „Ajánlattevő a szerződés szerű teljesítéssel kapcsolatosan olyan egyéb költségekkel is számol, amelyek esetlegesen, előre nem láthatóan felmerülhetnek (tartalékkeret)

Tartalékköltség

Szerződés szerű teljesítéssel kapcsolatos tartalékkeret	6 000 000 Ft
---	--------------

10. Az ajánlatkérő 2024. november 12-én kelt közbenső döntésével a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította, az alábbi indokkal:

„1.) Improduktív (nonproduktív, vagy „holt”) személyi jellegű költségek

Ajánlattevő kiegészítő árindokolásában tett nyilatkozata szerint „Társaságunk valamennyi munkaerőtípus tekintetében a feladatok elvégzéséhez szükséges óraszámok alapján kalkulálta a bér és egyéb költséget”. A nyilatkozat további szövege szerint „(a munkaórák tekintetében) ... a szerződés teljesítéséhez szükséges mérték került kalkulálásra, amely mentes a „holt” időszakoktól”. Fentiek alapján megállapítható, hogy az Ajánlattevő költségkalkulációja során egyértelműen nem számolt a teljesítés improduktív költségeivel, és nem ismerte el azok felmerülését. A munkaidő struktúrája a szakirodalom szerint a munkában töltött idő szerkezete, mely arról tájékoztat, hogy a dolgozó munkaidejének mekkora hányadát fordítja produktív tevékenységre és milyen arányú az improduktív idő (veszteségidő). Az improduktív költségek olyan költségek, amelyek a termelés folyamatában az improduktív időre eső, nem-termelő tevékenységgel kapcsolatban merülnek fel. Az improduktív költség nem értékalkotó (azaz jelen szerződés tekintetében nem kiszámlázható!), de költségtényezőként beépül a szolgáltatás árába. A közvetlen személyi jellegű ráfordítások tekintetében például ilyen improduktív időnek minősül:

- Szabadságok miatt kieső munkaidő;
- Betegszabadságok miatt kieső munkaidő;
- Egyéb távollét - kötelező képzés, továbbképzés, munkaadó által előírt kötelező távollét, üzemorvosi vizsgálat, egyéb munkakörrel össze nem függő kötelezettség miatti fizetett munkanap;
- Szervezetlenségi szorzó;
- Egyéb engedélyezett és fizetett távollét.

Az Ajánlattevő azon indokolása, mely szerint az óraalapú elszámolás miatt ezek a költségek nem merülnek fel, nem állja meg a helyét, a következők miatt. Az Ajánlattevő az üzleti partnerei (így az Ajánlatkérő) felé kizárólag a teljes egészében munkával töltött munkaórák kiszámlázására jogosult, míg a saját munkavállalói felé valamennyi (havi szinten mind a 168 munkaórát) ki kell fizetnie. Mivel a teljes egészében munkával töltött órák száma soha nem érheti el a 168 órát (még tökéletes foglalkoztatottság és a betegszabadság kizárása esetén is minimum a szabadság időarányos része – kb. 10% - lejön belőle), így a munkaidő egy része semmiképpen sem számlázható. Ezen ki nem számlázható munkabér az adott teljesítés improduktív költsége, amelyet valamely mutató (jellemzően a kiszámlázható munkaórák száma) alapján köteles az önköltség kalkuláció során figyelembe venni. Mivel Ajánlattevő a benyújtott bizonylatok alapján nem a munkavállalók átlagos bérköltségeiből, hanem azok bérkartonja alapján számolt bruttó béréből kiindulva kalkulálta a személyi jellegű ráfordításait, így egyértelmű, hogy fenti költségekkel nem számolt! Bár az informatikai ágazatban nem került ilyen kihirdetésre, de a minimális építőipari rezsióradíj 2023. évi mértékéről szóló 18/2023. (X. 5.) ÉKM rendelet 1. sz. mellékletében meghatározásra került egy, az improduktív órák minimális mértékére vonatkozó százalékban meghatározott kötelező érték, az ún. „Produktivitási érték”, amelynek a ledolgozott napok alapján előírt minimális

mértéke 87,40%. Amennyiben az Ajánlattevő ettől eltérő mértékű improduktív költséget kívánt volna (megfelelő alátámasztással) érvényesíteni a szakágazati specialitások alapján, úgy az Ajánlatkérő részére elfogadható lett volna, de ezen költség teljes figyelmen kívül hagyása, és 0 Ft értéken történő figyelembe vétele a jogszabálynak is, illetve a közgazdasági törvényszerűségeknek is ellentmond.

2.) Árfolyamváltozás fedezete

Ajánlattevő az árfolyamváltozás tekintetében sem az alap árindokolásban, sem a kiegészítő árindokolásban nem tartotta indokoltnak az árfolyamváltozásra történő tartalékképzést. Ennek alátámasztására megküldte a disztribútor árajánlatát, valamint annak szerződéses feltételeinek hivatalos (elektronikus) elérhetőségét: <https://eu.tdsynnex.com/terms-and-conditions>

A hivatkozott oldalról letölthető általános szerződéses feltételek azonban teljes egészében ellentmondanak az árindokolásában, illetve kiegészítő árindokolásában foglaltaknak. Az „Általános Szerződéses Feltételek” hivatkozott oldalra feltöltött (magyar nyelven is elérhető) előírása szerint:

„... 6.10 A TD SYNEX fenntartja a jogot az ár megfelelő növelésére, ha a költségnövekedés a Megállapodás megkötése után következik be, különösen a Beszállítók vagy más szállítók áremelése vagy árfolyam ingadozás miatt. A Vevő kérésére a TD SYNEX ismerteti az árkiigazítás okait.”

Fentiek alapján – különös tekintettel a projekt 5 éves időtartamára – a projekt rendkívül magas valószínűséggel tartalmaz mind az árfolyamkockázatra, mind pedig az üzleti kockázatra vonatkozó veszélyeket, amelyre a projektben egyetlen forint sem került elkülönítésre. Figyelemmel arra hogy a forint az elmúlt 5 évben a valuták tekintetében közel 35% (EUR) és 56% (USD) mértékben hajtott végre árfolyamkorrekciókat, illetve még az egy napon belüli árfolyammozgás is meghaladja a projektre tervezett teljes nyereséget (!), az árfolyamváltozás figyelmen kívül hagyása egy 2,6 milliárd forintos alvállalkozói teljesítés esetén súlyos alultervezése a kockázatoknak.

3.) Finanszírozási költségek

Ajánlattevő nyilatkozata alapján „nem merül fel finanszírozási költség Ajánlattevő részéről, hiszen a díjak előre kifizetésre kerülnek”. Az Ajánlatkérővel kötendő szerződés alapján azonban az Ajánlatkérő részére rendelkezésre álló fizetési határidő 30 nap, ezzel szemben az Ajánlattevőre vonatkozó (fentiekben hivatkozott oldalon feltüntetett) általános szerződési feltételek alapján: „... 6.4 Eltérő megállapodás hiányában a számlák azonnal esedékesek és a kézhezvételt követően azonnal fizetendők.”

Ez ellentmond azon Ajánlattevői nyilatkozatnak, mely szerint nem keletkezik finanszírozási időkülönbség a szolgáltatás árának Ajánlatkérő általi megfizetése (30 nap), illetve a disztribútor felé történő esedékessége (1-3 nap) között. Mivel Ajánlattevő a 2. és 3. pontban részletezett nyilatkozatai, és a disztribútor azoknak ellentmondó Általános Szerződéses feltételei közötti ellentmondást megnyugtató módon nem magyarázta meg és támasztotta alá, és nem mutatott be olyan okmányt, amely igazolná a disztribútortól kapott, általa hivatkozott engedményeit, így az Ajánlatkérő nem tekintheti igazoltnak ezen feltételek tényleges rendelkezésre állását. A Közbeszerzési Hatóság 2024.09.12-én kiadott, az árindokolásra vonatkozó útmutatója szerint „Az ajánlatkérői vizsgálat során minden esetben figyelemmel kell lenni az arányosság elvére”; amelynek fényében megvizsgálásra kerültek, hogy ezek a hiányosságok milyen mértékben hatnak az Árajánlat teljesíthetőségére.

Az Ajánlatkérő megállapította, hogy:

az alap Árindokolás szerint a projektre Ajánlattevő által tervezett nyereség mértéke olyan rendkívül alacsony, hogy annak 1 évre százalékban arányosított összege (nyereség / ajánlat teljes összege / 5 év) összegegyeztetetlen a reális gazdasági működéssel;

- a nem kalkulált árfolyamkülönbséget, az üzleti kockázat és a finanszírozási költségek a tervezett nyereséget egyenként is túllépik, de összességében annak sokszorosát is kitehetik, így a projekt rentábilis megvalósíthatósága nem bizonyított;
 - az Ajánlattevő nyilatkozatai és a disztribútor által rendelkezésre bocsátott okmányok ellentmondanak egymásnak, és Ajánlattevő nem tudta alátámasztani nyilatkozatainak valóságát (az általa kapott kedvezményeket) hitelt érdemlően; valamint
 - az személyi jellegű ráfordítások tekintetében hibásan kalkulálta (illetve figyelmen kívül hagyta) az improduktív költségeket, ezáltal megkérdőjelezhetővé tette az önköltségszámítás többi adatának megfelelőségét is.
- Fentiek alapján az ajánlatkérő – az Ajánlat teljesíthetőségének alátámasztásának hiánya miatt – az Ajánlat elutasítása mellett döntött, így ajánlattevő ajánlata a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelen.”

11. A kérelmező 2024. november 15-én előzetes vitarendezést kezdeményezett, kérelmében az alábbiak is szerepeltek:

„1. Improduktív költségek

a) A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban (2024. szeptember 12.) a következőket fejt ki a kiegészítő árindokolás kérés funkciójával összefüggésben: „Ezzel kapcsolatban kiemelés érdemel, hogy ajánlatkérő, ha az árindokolás kérésben bizonyos tételeket, vagy tételcsoportokat kiemelt, amelyekre vonatkozóan kérte az árindokolást, akkor a kiegészítő árindokolást már csak olyan tételek vonatkozásában kérheti, amelyek az alapárindokolás kérésében legalább tételcsoport szinten megjelentek. (...) Tehát olyan tételekre nem kérhet kiegészítő árindokolást, melyeket tartalmazó tételcsoportokra nem kért árindokolást.” Ajánlatkérő az alap árindokolás kérésében sem tételként, sem tételcsoportként nem emelte ki az improduktív költségeket. Egy részletes, az árindokolás költségeleseit kötelezően tartalmazandó listát rendelkezésre bocsátott az ajánlattevők számára, de az improduktív költségeket még csak példálózó jellegű felsorolásban sem tartotta fontosnak kiemelni, kizárólag a munkadíjakat. Mindezen felül a Közbeszerzési Hatóság fent hivatkozott útmutatójában azt is kiemeli, hogy „Abban az esetben, ha az ajánlatkérő megítélése szerint kellően jelentős, a szerződés tárgya, illetve a szerződés adott áron való teljesíthetősége szempontjából releváns költségelemek az adott ajánlattevő eredeti költségstruktúrájában nem szerepelnek, javasolt, hogy ezen költségelemek bekérése lehetőség szerint egy körben, az alap árindokolás kérésben történjen meg az ajánlatkérő részéről. Ezzel együtt javasolt továbbá, hogy újabb, az eredeti költségstruktúrában nem szereplő, és az alap árindokolás kérésben sem szerepeltetett költség-tételek a továbbiakban lehetőleg már ne merüljenek fel az ajánlatkérő részéről kiegészítő árindokolás kérés(ek) keretében, egyrészt a bírálat indokolatlan elhúzódsának megelőzése érdekében, valamint arra is figyelemmel, hogy ez a gyakorlat – a rendeltetésszerű joggyakorlás és az arányosság alapvető követelményeivel ellentétesen – adott esetben az ajánlattevők ellehetetlenítését eredményezheti. Mindemellett szükséges azonban felhívni a figyelmet arra is, hogy alapvetően az ajánlattevő felelőssége és feladata, hogy az ajánlatát úgy állítsa össze, hogy abból a releváns, a szerződés teljesítéséhez szükséges költségek megállapíthatók legyenek, illetve, hogy az árindokolás kérésre benyújtott válasz, alátámasztó indokolás is kiterjen minden lényeges elemre.” Mivel Ajánlatkérő még csak példálózó felsorolásban sem tartotta fontosnak ezt a költségelemet, megállapítható, hogy nem tartotta kellően jelentősnek. Ennek okán már a kiegészítő árindokolás kérésben is Társaságunk ellehetetlenítésére, érvényes ajánlattételének megakadályozására törekedett. Ezen körülményt erősíti a Közbeszerzési Döntőbizottság töretlen gyakorlata is, melyet az alábbi határozata is tükröz (D.569/13/2019.), miszerint amennyiben Ajánlatkérő árindokolás kérése nem kellően egzakt, konkrét, ajánlattevő nem kerülhet abba a helyzetbe, hogy megfelelő tartalommal elkészíthessék árindokolásukat: „Az aránytalanul alacsony ár körében

kért indokolásadásra való felhívás tartalmát illetően a Kbt. 72. § (1) bekezdése határozza meg azt, hogy az ajánlatkérő a lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat köteles kérni, vagyis az ajánlatkérőnek az indokoláskérésében meg kell adnia azokat az általa lényegesnek tartott ajánlati elemeket, amelyekre vonatkozóan kéri az adatok és az indokolás benyújtását. A kialakult joggyakorlat szerint – kérelmező helyesen hivatkozott arra, hogy – az ajánlatkérő ezen feladata vonatkozásában nem fogadható el az általános jellegű, csak a törvény szövegére, illetve a jogszabályhelyre történő hivatkozás, hanem jogszabályi követelmény, hogy az ajánlatkérő konkrétan nevesítse, hogy mely ajánlati elemeket kell az ajánlattevőnek megindokolni. Általános jellegű felhívás alapján az ajánlattevők nem kerülnek abba a helyzetbe, hogy megfelelő tartalommal el tudják készíteni indokolásukat az ajánlati áraik alátámasztására. A Döntőbizottság kialakult álláspontja szerint az ajánlattevők csak akkor vannak abban a helyzetben, hogy megfelelő magyarázatot adjanak az áraikra vonatkozóan, ha az ajánlatkérő pontosan megfogalmazza, hogy az ajánlati árat milyen okból tartja aggályosnak, annak mely elemeit kifogásolja, valamint megadja, hogy az ajánlattevők az indokolás során milyen vizsgálati szempontokat vegyenek figyelembe.”

b) Ajánlatkérő hivatkozik szakirodalomra és releváns jogszabályokra az improduktív költségek tekintetében.

Szeretnénk felhívni Ajánlatkérő szíves figyelmét, hogy egyetemi hallgatók által készített jegyzet nem nevezhető szakirodalomnak. A szakirodalom forrásai lehetnek könyvek, tudományos folyóiratok, kutatási tanulmányok, konferencia-közlemények, disszertációk, és egyéb tudományos publikációk, de semmiképpen sem ismeretlen, nem visszakövethető forrásból származó, szerző nélküli művek, egy nem hivatalos weboldalra feltöltve. Megalapozatlan egy több milliárdos közbeszerzési eljárásban érvénytelenségi körülmény alapjául hivatkozni 2007., 2008. és 2010. évből származó ismeretlen forrású, szerző nélküli egyetemi jegyzetekre. Feltételezzük Ajánlatkérő számára is ismeretes, hogy milyen weboldalra hivatkozik: [...] Továbbá Ajánlatkérő is elismeri, hogy az informatikai ágazatban nincs „rezióradíj”, sem improduktív költségre vonatkozó szabályozás. Ennek ellenére az informatikai piaccal teljesen ellentétesen az építőipari szabályozásra hivatkozik, amely teljes egészében irreleváns. Az informatikai beszerzésekre nem kötelező érvényű a 18/2023. (X. 5.) ÉKM rendelet. A fentiek ellenére Ajánlatkérő akként érvel, hogy „ezen költség teljesen figyelmen kívül hagyása, és 0 Ft értéken történő figyelembe vétele a jogszabálynak is, illetve a közgazdasági törvényszerűségnek is ellentmond”. Egyrészt nincs kötelező érvényű jogszabály, amely irányadó lenne tárgyi beszerzés tekintetében, másrészt a közgazdasági törvényszerűség sem állapítható meg nem hiteles szakirodalmi forrás hiányában. Egyebekben amennyiben a Tisztelt DKÜ Zrt. és Ajánlatkérő ágazatspecifikus rezióradíjakra kíván hivatkozni, ajánljuk szíves figyelmébe a vagyoni védelmi rezióradíjat, amely nem tartalmaz improduktív költségeket! Ugyan, ez az ágazat sem illeszkedik az informatikai piachoz, azonban ezt is alapul vehette volna a Tisztelt DKÜ az arányosság elvére hivatkozásul és alaposabb kutatást tarthatott volna akkor, amikor minta jogszabályt keresett az improduktív költségek számításánál. Így a hatályos vagyoni védelmi szolgáltatási rezióradíj éves változásáról és a megállapítására vonatkozó eljárási szabályokról szóló 374/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet 4. §-a a munkaóradíjak számításánál nem sorolja fel kötelező elemként az improduktív költséget (egyetlen soron sem tünteti fel!). A vagyoni védelmi rezióradíj elemeit megállapító pl. 78/2016. (IV. 11.) Korm. rendelet tételes költségsoraiban sem jelenik meg az. Kiemelni kívánjuk továbbá a Közbeszerzési Döntőbizottság D.651/19/2016. sz. határozatát, mely szerint amennyiben nincs érvényben lévő alkalmazandó rezióradíj norma, nem nyilvánítható alacsonynak az ajánlati ár arra hivatkozásul: „A fenti indokok alapján a Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmezők 5. kérelmi eleme nem megalapozott, mivel a rezióradíjra vonatkozó norma alkalmazása nem volt előírás, illetve a Kraftszer Kft. bemutatta részletesen az általa kalkulált rezióradíjat, amelynek értéke a kötelező norma hiányában nem

minősíthető alacsonynak, így a Döntőbizottság a kérelmezők 5. kérelmi elemét elutasította.”
 c) Felhívni kívánjuk a Tisztelt DKÜ Zrt. figyelmét, hogy DKÜ Zrt. mint lebonyolító által a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. Ajánlatkérő „IBM licenckövetések beszerzése” tárgyú eljárása (versenyújranyitás azonosító: 22059) tekintetében 2023. szeptember 29. napján a konzorciumunk részére megküldött kiegészítő árandokolás kérésében, valamint 2023. október 27. napján megküldött összegezésében értelmezhetetlennek tartotta az improduktív munkaidő fogalmát és annak felszámíthatóságát. A Tisztelt Lebonyolító Szervezet hivatkozik az árandokolások vizsgálata során az arányosság elvére, amely feltételez egy joggyakorlatbeli következetességet és jóhiszeműséget. Ennek ellenére, amely fogalomrendszer és költségnem még értelmezhetelen és elfogadhatatlan volt Önök számára a tavalyi évben, az idei évre ismert, kimunkált lett (nem hivatalos, szerző nélküli jegyzetekből) és megalapozatlanul érvénytelenséget építenek arra.

d) Mindezenfelül Ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló tájékoztatójában ellentmondóan érvel, hiszen egyrészt kifejti, hogy az improduktív költség beépül a szolgáltatás árába, majd az azt követő bekezdésben rögzíti: „Ajánlatkérő felé kizárólag a teljes egészében munkával töltött munkaórák kiszámlázására jogosult”, amely nem tartalmazza az improduktív költséget. Hiszen Ajánlatkérő érvelésében az improduktív időben nem történik munkavégzés. Maga Ajánlatkérő sem képes annak eldöntésére, hogy ezzel a költségnemmel hogyan és miként lenne szükséges kalkulálni. Azonban Társaságunk pontosan azon elv mentén, hogy az ügyfelei felé kizárólag a munkával töltött órákat kívánja kiszámlázni, óradíjas kalkulációt mutatott be árandokolásában, ekképpen érveltünk kiegészítő árandokolásunkban is. Az óradíjas számlázás lényege, hogy csak a produktív munkaidő kerül számlázásra. Ez azt jelenti, hogy csak az ügyfél számára ténylegesen elvégzett, értékteremtő munkára számított órákat számolják el. Így a szünetek vagy egyéb, az ügyfél projektjéhez közvetlenül nem kapcsolódó idő nem kerül számlázásra. Társaságunk árandokolásában bemutatta, hogy mennyi az az óraszám és órabér, amely a szerződészerű teljesítéséhez fűződik, amely kizárólag konstruktív, produktív munkaidőt tartalmaz. Ezen óradíj mentes a kieső munkaidőtől, egyéb távollétektől, szervezetlenségtől. Tehát folyamatos munkaerőtípushoz/munkaerőforráshoz tapadó, termeléshez hozzájáruló munkaidőt, óradíjat jelent. Így pontosan ekként kalkulált a Társaságunk a munkaerőtípus átlagos bérköltségével. Egy hónapban a 168 óra (a Tisztelt DKÜ és Ajánlatkérő által is kifejezetten preferált óraszám korábbi gyakorlata alapján) munkaközi szünet, távollét nélküli a tényleges munkavégzést bemutató óraszám, amely megalapozott osztószáma az effektív kizárólag munkával töltött munkaóráknak.

e) Társaságunk személyi jellegű ráfordításainak költsége valamennyi jogszabálynak, de különösképpen a Munka Törvénykönyve szabályainak maradéktalanul megfelel, amely irányadó az árandokolás vizsgálatánál, ellentétben más ágazatokat érintő speciális jogszabályokkal!

2. Árfolyamváltozás fedezete

Mellékelten csatoljuk a TD SYNEX Hungary Kft. Társaságunkra vonatkozó nyilatkozatát az ajánlati árunkra és számlázási feltételekre vonatkozóan. Amennyiben a Tisztelt Ajánlatkérő a TD Synnex Hungary Általános Szerződési Feltételeit körültekintően elolvasta volna és nem csak fiktív indokot kívánt volna találni, akkor egyértelműen kiolvashatta volna az alábbiakat. Megjegyezni kívánjuk, hogy ez Ajánlatkérő számára nem egy újonnan felmerült körülmény, valamennyi dokumentum – így az ászf is - a rendelkezésére állt már az árandokolás benyújtásával, amennyiben az általános szerződéses feltételek és az általunk benyújtottakkal kapcsolatban kétsége merült fel, kötelessége lett volna azt kiegészítő árandokolás kérés keretében feltennie azokat. A közbeszerzési joggyakorlat is ezt igazolja, hiszen a Kbt. 72. § (3) bekezdése lehetőséget biztosít az ajánlatkérő számára, hogy az ajánlattevői indokolással kapcsolatban további tájékoztatást kérjen, és egyúttal kötelezettségként rögzíti az árajánlat

megalapozottságáról való meggyőződést. A Kbt. e rendelkezése nem határozta meg a tájékoztatás kérésének pontos tartalmát, és annak számát, azonban rögzítette, hogy a tájékoztatás a vitatott ajánlati elemekre vonatkozóan kérhető, mégpedig annak érdekében, hogy az ajánlatkérő meggyőződhessen az ajánlati elem megalapozottságáról. Ezen rendelkezés szerint amennyiben az ajánlatkérőnek kétségei vannak az ár teljesíthetőség kapcsán, akkor a kiegészítő indokolás kérésének elmaradása jogsértést eredményez. (D.418/19/2022.)

TD Synnex Hungary Általános Szerződési Feltételei szerint:

„1.3. A TD SYNEX és a Vevő között létrejött bármely egyéni megállapodás és a jelen Feltételek, illetve a jelen dokumentumban hivatkozott bármely egyéb feltételek közötti ellentmondás esetén az egyéni megállapodások az irányadók.”

„7 Speciális árképzési tranzakciók A TD SYNEX különleges árakat vagy egyéb feltételeket biztosíthat, ahogy azt bizonyos beszállítói feltételek megengedik. A Vevő köteles betartani a Beszállító valamennyi vonatkozó feltételét. Amennyiben a Vevő megszegi a Beszállítói feltételeket, a TD SYNEX jogosult kiszámlázni a Vevőnek a Beszállítói termék speciális ára és a szokásos vételár közötti különbséget. A TD SYNEX Vevővel szembeni egyéb követeléseai változatlanok maradnak.”

A hivatalos magyarországi képviselő és a Vevő között (jelen esetben Társaságunk) állhatnak fenn egyedi megállapodások, mint jelen esetben is, amelyek felülírják az általános szerződési feltételekben foglaltakat. Mindezen túlmenően biztosíthat speciális árakat és egyéb speciális feltételeket is. Ennek okán nem merül fel ellentmondás az árindokolásunk és a TD Synnex általános szerződési feltételei között. Ezt igazolja a mellékletként csatolt nyilatkozat is. Mivel HUF alapú az ajánlati árunk, teljesen mértékben irreleváns Ajánlatkérő azon hivatkozása, hogy nem számoltunk árfolyamingadozással. Mivel nem külföldi devizanemben került meghatározásra az árunk, nem merülhet fel árfolyamváltozásból eredő költség! Teljesen nyilvánvaló, hogyha a szerződő felek az árakat belföldi devizanemben határozzák meg, árfolyamkockázat azért nem merül fel, mert nincs szükség a külföldi devizák közötti átváltásra. Árfolyamkockázat akkor jelentkezik, amikor két különböző devizanem érintett egy tranzakcióban, mivel ezek árfolyama ingadozhat, ami befolyásolhatja a kifizetendő összeget. Amennyiben azonban a szerződés belföldi devizában (Forintban) van megkötve, az átváltásokból eredő árfolyam-ingadozások teljesen kizárhatók, így a kifizetendő összeg stabil marad a felek számára, mivel az adott ország belföldi devizája nem függ közvetlenül más ország devizaárfolyamaitól. Ajánlatkérő mindezen felül tévesen hivatkozik arra, hogy üzleti kockázatra vonatkozó veszélyek esetére nem különítettünk el költséget. Mind az árindokolásunkban, mind az előbbiből kiemelve a kiegészítő árindokolásunkban rögzítettük, hogy Társaságunk képzett tartalékokat az alábbiak szerint: „Ajánlattevő a szerződészerű teljesítéssel kapcsolatosan olyan egyéb költségekkel is számol, amelyek esetlegesen, előre nem láthatóan felmerülhetnek (tartalékkeret)”

Tartalékköltség

Szerződészerű teljesítéssel kapcsolatos tartalékkeret	6 000 000 Ft
---	--------------

Az előre nem látható – akár több komponensű – költségek, azaz a tartalék nyilvánvalóan az üzleti kockázatból eredő költségek fedezésére szolgál. Kérjük a Tisztelt Ajánlatkérőt, hogy amennyiben árindokolást és kiegészítő árindokolást kér benyújtani, az arra vonatkozó válaszunkat szíveskedjen értelmezően olvasni és valótlan hivatkozásokra (misperint nem különítettünk el üzleti kockázatra költséget) ne alapozzanak érvénytelenségi körülményt!

3. Finanszírozási költségek

Ajánlatkérő a TD Synnex általános szerződési feltételei hivatkozott és kiemelt 6.4. pontját sem értelmezte körültekintően: „Eltérő megállapodás hiányában a számlák azonnal esedékesek és a kézhezvételt követően azonnal fizetendők.” Tehát eltérő megállapodás hiányában irányadók ezek a számlázási feltételek. A TD Synnex számára – melyet a mellékelt

nyilatkozat is igazol – utólag a teljesítést követően szükséges megfizetni az utólag kiállított számláit. Tehát nem keletkezik finanszírozási időkülönbség a szolgáltatás árának Ajánlatkérő általi megfizetése és annak a disztribútor felé történő esedékessége között. Mivel a disztribútor csak utólag állítja ki a számlát, addigra már a megrendelőtől is beérkezik az szerződéses összeg, így a Társaságunknak saját tőkéjét vagy egyéb forrást nem kell használnia a fizetés teljesítéséhez. Ennek eredményeként nem lép fel kamatköltség vagy egyéb finanszírozási teher. A kifizetések közötti szinkron megszünteti a finanszírozási igényt, így nincs szükség az előbbieken túlmenően sem kölcsönre vagy likvid tőke lekötésére, ami egyébként költséget jelentene Társaságunk számára. Ajánlatkérő számára már az alap árendokolásunk keretében benyújtott disztribútori ajánlatokból is ismeretesnek kellett volna lennie (nem új körülmény!), hogy a disztribútor felé történő esedékesség nem azonnali, hanem 45 napos és 30 napos fizetési határidők kerültek megjelölésre.

4. Nyereség mértéke

A Döntőbizottság a D.456/2019. számú ügyben hozott határozatában (mely megerősítésre került a Fővárosi Törvényszék 104.K.701.001/2020/6. számú ítéletében) megállapította, hogy az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás megítélése szempontjából a nyereség mértékének nincs relevanciája, elsősorban azért, mert az árendokolásnak a teljesíthetőséget, és nem a nyereséges teljesítést kell alátámasztania. Erre figyelemmel megalapozatlan Ajánlatkérő és a T. DKÜ Zrt. azon érvelése, hogy ajánlatunk alacsony nyereségtartalma összeegyeztethetetlen a reális gazdasági működéssel, amely alapja az érvénytelen ajánlatunknak.”

A kérelmező mellékelte a TD SYNEX Hungary Kft. nyilatkozatát:

„[...] Oracle adatbázis-, tárolórendszer kialakítása” tárgyú közbeszerzési eljárás (EKR001247002024) vonatkozásában az IMG Solution Zrt. [...] részére adott 2024.08.15. napi keltezésű disztribútori ajánlatunkkal kapcsolatban az alábbi nyilatkozatot teszem a TD SYNEX Szerződési Feltételek egyéni megállapodásokra vonatkozó rendelkezései alapján:

Az ajánlatuk kizárólag HUF alapú árakat tartalmaz az IMG Solution Zrt részére, melyek az Oracle által biztosítottak, fix árak/díjak, a szerződéses időtartam alatt nem változnak. Az egyes devizanemek árfolyamváltozása pedig nem merül fel, tekintettel a HUF alapú árainkra. Valamennyi az árajánlatunkban szereplő termék/szolgáltatás esetében nem szabtuk meg kötelezettségként az előrefizetést, azok tekintetében minden esetben utólag kerül sor számlázásra a teljesítést követően.”

12. Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét 2024. november 20-án elutasította az alábbi indokolással:

„1. Improduktív költségek

Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem tartalma alapján rögzíti, hogy improduktív költségek tekintetében Kérelmező kérelmében nem az érvénytelenség indokolásában kifejtett érvelést támadja, hanem annak jogszerűségét, hogy Ajánlatkérő az improduktív költségek tekintetében kért kiegészítő indokolása nem volt jogszerű és megalapozott. A fentiek tekintetében Kérelmező kérelme elkésett a Kbt. 80. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Amennyiben ugyanis Kérelmező álláspontja szerint az improduktív költségek tekintetében kért kiegészítő indokolás nem volt jogszerű, úgy magát a kiegészítő indokolást kellett volna vitarendezési kérelemben kifogásolnia legkésőbb 2024. október 15. napjáig (figyelemmel a Kbt. 80. § (1) bekezdés a) pontjára). Figyelemmel arra, hogy Kérelmező kiegészítő indokolásában az improduktív költségek tekintetében kért kiegészítő indokolást nem csak nem támadta, hanem azok indokolásában történt kalkulációjára válaszáat meg is adta, a kiegészítő indokolás kérés jogszerűségének utólagos vitatása elkésett.

A fentiek felül Ajánlatkérő az alábbi megállapításokat teszi:

A Közbeszerzési Döntőbizottság D.49/21/2022 számú határozatában az alábbiakat mondta ki: „Az indokolás objektivitásának megteremtése az ajánlattevő feladata, mivel a közbeszerzési

eljárás megnyerésének célja az ő érdekkörébe tartozik. Ajánlattevő köteles megadni az Ajánlatkérő indoklás-kérésében, kiegészítő indoklás-kérésében kifejezetten megjelölt olyan adatokat is, amelyeket a szakmai ajánlata részeként nem kellett megadnia, kimunkálnia, olyan dokumentumok formájában alátámasztania ahogyan azt az Ajánlatkérő az indoklás körében kéri. Ha Ajánlatkérő nem tud meggyőződni az ajánlat megalapozottságáról, akkor jogszerű az érvénytelenné nyilvánítás.” A Döntőbizottság a hivatkozott határozatában kimondta továbbá, hogy ha ajánlattevő nem adja meg a kifejezetten kért adatot, Ajánlatkérőnek nincs kötelezettsége újabb kiegészítő indoklás-kéréssel felhívni ezen adatok megadására.

a) Ajánlatkérő az alap árándoklás-kérésében előírta, hogy „Kérjük tehát költségnemenkénti bontással, a számítás módszertanával együtt bemutatni az ajánlati ár meghatározását, különös tekintettel a személyi jellegű ráfordításokra, valamint járulékaikra, a közvetlen és közvetett költségekre, és az egyéb költségekre, továbbá költségnemenkénti bontással az ajánlatuk vonatkozásában lényegi költségeknek tekintett tevékenység költség-összetételét.”

Az érvényben lévő jogszabályok – mint ahogy Előzetes vitarendezési kérelmében (a továbbiakban: EVK) Kérelmező is rögzítette – nem tartalmaznak a gazdálkodó szervezeteket terhelő költségek és ráfordítások szerkezetének kialakítása tekintetében előírásokat, azok kialakítását a számviteli politika keretében a gazdálkodó szervezetekre bízzák. Ennek megfelelően a négy különböző gazdálkodó szervezetre vonatkozóan kiküldött árándoklás-kérés nem tartalmazhatta az egyes gazdálkodó szervezeti könyvelési specialitásokat, tekintettel arra, hogy azokat Ajánlatkérő az árándoklás bekérése előtt nem ismerhette meg. Ennek megfelelően nem is kerülhetett nevesítésre minden egyes szóba jöhető tételes költségelem, ezért fogalmazott úgy Ajánlatkérő, hogy „közvetlen és közvetett költségeket” kér be, és azok „költségnemenkénti” bontását kérte. Kérelmező azonban semmilyen jogcímen és néven nem számolta fel az improduktív költségeket, amelyek azonban – a Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatásban felsorolt elemek tekintetében – biztosan felmerültek. Fentiekben túlmenően az az érvelés, mely szerint Ajánlatkérőnek már az alap árándoklásban meg kellett volna kérdeznie, szintén nem állja meg a helyét: az alap árándoklás kiküldésekor Ajánlatkérő még nem tudhatta, hogy milyen költségszerkezetben tartja nyilván Kérelmező a munkavállalókkal kapcsolatos költségeit, a kiegészítő árándoklásban pedig egyértelműen és közvetlenül, annak 1.) pontjában rákérdezett az improduktív költségekre, amelyre Kérelmező nem adott értékelhető választ.

b) Nem állja meg a helyét az az indoklás sem, hogy az improduktív költségek nem szerepelnek egyetlen jogszabályban sem – mind a szabadság, mind a betegszabadság, mind a kötelező képzések időtartamának biztosítását tartalmazzák a munkajogi szabályok (Mt., annak végrehajtási és kapcsolódó rendeletei, stb.), valamint azt is, hogy ezek pénzügyi terheit a gazdálkodó szervezeteknek kell biztosítaniuk. Ezt Kérelmező elmulasztotta figyelembe venni, ezáltal jelentősen alábecsülte a felmerülő költségei mértékét. Ajánlatkérő rögzíteni kívánja, hogy az EVK-ban Kérelmező által hivatkozott jogszabályok szintén ismerik az improduktív költségeket, és kötelezővé is teszik azok költségként történő figyelembe vételét:

- a Kérelmező által hivatkozott Korm. rendelet melléklete szerint improduktív költségek, konkrétan nevesítve: az 1.1. Szabadság, az 1.2. Betegszabadság, illetve az 5.4. Oktatás költségek is ebbe a kategóriába tartoznak, és a melléklet költségszerkezetéből egyértelműen megállapítható, hogy azok a „béren felül” terhelik a teljesítés költségeit;

- a 374/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdés ac) pontja pedig szintén tartalmazza a távolléti díjat (mint szabadság idejére eső költséget).

Egyébiránt nem megalapozott Kérelmező ezen jogszabályokra történő hivatkozása, hiszen az ezekben a jogszabályokban előírt költségszerkezetet sem tartotta be. Ajánlatkérő a Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatásban külön kiemelte, hogy bármilyen más, rezsióradíj számításra vonatkozó kalkulációt elfogadott volna, de az Kérelmező semmit nem nyújtott be, így Kérelmező ezzel kapcsolatos EVK érvelése nem értelmezhető.

c) Azon érvelése, amely egy korábbi években, egy korábban teljesen más tárgyú eljárásban leírtakra hivatkozva cáfolná az ajánlat érvénytelenség tárgyában hozott ajánlatkérői döntést, nem értelmezhető, hiszen egyrészt az eljárás tárgya és körülményei teljesen mások voltak, illetve precedensjogként a közbeszerzési eljárásokban csak a KDB és a bíróság döntései szolgálhatnak.

d) Kérelmező indoklása nem értelmezhető, hiszen az általa felhozott két állítás egymástól eltérő költségekre vonatkozik: az egyik a közvetlen, a másik a közvetett költségekre, így annak relevanciája nincs. Ugyanakkor az abban foglalt mondatban, mely szerint: „Az óradíjas számlázás lényege, hogy csak a produktív munkaidő kerül számlázásra. Ez azt jelenti, hogy csak az ügyfél számára ténylegesen elvégzett, értékteremtő munkára számított órákat számolják el.” Kérelmező ismételten elismeri, hogy nem vette figyelembe árképzése során az improduktív költségeket.

e) Az e pontban foglaltakat Ajánlatkérő soha nem vitatta, erre tekintettel nem értelmezhető Kérelmező megjegyzése.

1. pont összegzés:

Fentiek alapján Kérelmező azon érvelése, hogy az Ajánlatkérő hibázott a kérdésfeltevéskor, valamint azon állítása, hogy Kérelmezőnél nem merülnek fel improduktív költségek, egyaránt hibás volt, és nem nyújt alapot Ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánítást tartalmazó döntésének felülvizsgálatára, módosítására.

2. Árfolyamkülönbözet

Ajánlatkérő kiemelten felhívja a figyelmet a Közbeszerzési Döntőbizottság D.7/19/2019. számú határozatára, amely kimondja, hogy az ajánlattevőnek már az ajánlattételkor rendelkeznie kell az ajánlati árát megalapozó adatokkal, hiszen ajánlatát nyilvánvalóan ennek figyelembevételével teszi meg. Az árindokolás megadásakor már ezen tények, adatok birtokában kell lennie, az ajánlata megtételét követően az a kötelezettsége, hogy ezen ajánlati árát megalapozó adatokat az Ajánlatkérő elé tárja. Kérelmezőnek kétszer is lehetősége volt az árfolyamkülönbözet viselésével kapcsolatos, bizonyító erejű okmányok benyújtására, amellyel egyetlen alkalommal sem élt. A kiegészítő árindokolás kérés 4. pontjában Ajánlatkérő külön kérte az ezzel kapcsolatos állításainak indoklását és alátámasztását, azonban Kérelmező erre sem nyújtott be semmiféle okmányt, csak lenyilatkozta, hogy nincs ilyen költsége. Kérelmező által ennek alátámasztására hivatkozott hivatalos gyártói honlap (<https://eu.tdsynnex.com/terms-and-conditions>) 6.10. pontja ennek ellenkezőjét állította. Kérelmező azon állítása, mely szerint az általános szerződéses feltételektől el lehet térni, valós, ugyanakkor Kérelmező: - egyik körben - és az EVK keretében - sem nyújtotta be a TD Synnex-el kötött egyedi megállapodását; - nem hivatkozott rá kiegészítő árindokolásában; valamint - a megjelölt honlapra, mint egyetlen bizonyító erejű forrásra hivatkozott, amely állításával ellenkező rendelkezést tartalmazott, így Ajánlatkérő nem is tudhatott arról, hogy ilyen megállapodás létezik, valamint, hogy annak mi a tartalma, így rákérdezni sem volt lehetősége. Az EVK-ban benyújtott nyilatkozat két nappal az érvénytelenné nyilvánításról szóló tájékoztatást (2024.11.12.) követően, egészen pontosan 2024.11.14-én került kiadásra, tehát még magának Kérelmezőnek sem volt birtokában az érvénytelenné nyilvánítás időpontjában a nyilatkozat, mint ahogy a Kérelmező által hivatkozott külön szerződés sem került benyújtásra még az EVK-ban sem. Ajánlatkérő ebben a körben felhívja Kérelmező figyelmét a Közbeszerzési Döntőbizottság D.347/2022. számú határozatára, amelyben elvi élel került rögzítésre, hogy az árindokolásban állított kedvezmények alátámasztásának hiánya érvénytelenségi ok. Kérelmező részéről benyújtott utólagos keltezésű nyilatkozat a Közbeszerzési Döntőbizottság fentebb hivatkozott D.7/19/2019. számú határozatára tekintettel sem fogadható el, hiszen Kérelmező nem tudta hitelt érdemlően igazolni, hogy már az ajánlatának megtételekor az árfolyamkockázatot kivédő külön megállapodással rendelkezett. Kérelmező azon EVK-ban tett állítását, mely szerint az árindokolásában

feltüntetett „Szerződészerű teljesítéssel kapcsolatos tartalékkeret” egyenlő lenne az üzleti kockázattal kapcsolatban elkülönített kerettel, nem támasztja alá azon tény, hogy az árfolyamváltozás kockázatával Kérelmező nem számolt, annak nagyságrendje nem ismerhető meg, így Kérelmező hitelt érdemlően nem igazolta, hogy a tartalékkeret milyen módon fedezné az árfolyamváltozásból fakadó többletköltségeket, különös tekintettel arra a tényre, hogy a meghatározott költségkeret összege az ajánlati ár mindössze 0,002. százaléka. Ajánlatkérő ezt a kiegészítő információt – elkészttség okán – már nem tudja az eljárás során figyelembe venni, figyelemmel a Kbt. 71. § (10) bekezdésére. A Fővárosi Törvényszék 105.K.700.536/2019/13. sz. ítéletében a bíróság rögzítette, hogy amennyiben az objektív alapú indokolás követelménye akár csak egyetlen közölt adat alapján nem teljesül, akkor az indokolás nem megfelelő, nem elfogadható és az ajánlat ez okból való érvénytelensége megállapítása jogszerű. Fentiek alapján Ajánlatkérő jogszerűen és megalapozottan hozta meg érvénytelenné nyilvánításról szóló döntését az e pontban foglalt kérelemmel kapcsolatosan, és már nincs jogi lehetősége az árindoklással kapcsolatos pótlólagosan (az eredetileg előírt határidő elteltét követően) benyújtott, későbbi keltezésű okmányok befogadására és elbírálására, még EVK keretein belül sem. Fentiek alapján az Ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló döntését e kérdésben is fenntartja.

3. Finanszírozási költségek

A finanszírozási költségek tekintetében Ajánlatkérő megismétli, hogy Kérelmező:

- nem nyújtotta be (az EVK keretében sem) a TD Synnex-el kötött egyedi megállapodását;
- nem hivatkozott rá kiegészítő árindoklásában; valamint
- a megjelölt honlapra, mint egyetlen bizonyító erejű forrásra hivatkozott, amely állításával ellenkező rendelkezést tartalmazott,

így Ajánlatkérő nem is tudhatott arról, hogy ilyen megállapodás létezik, valamint, hogy annak mi a tartalma, így rákérdezni sem volt lehetősége. Kérelmező ezen túl megismétli, hogy az állítólagos külön szerződés e tárgyban sem került benyújtásra, mint bizonyító erejű okirat, így továbbra sem igazolt Kérelmező nyilatkozatának valóságátartalma. A Fővárosi Törvényszék 105.K.700.536/2019/13. sz. ítéletében a bíróság rögzítette, hogy amennyiben az objektív alapú indokolás követelménye akár csak egyetlen közölt adat alapján nem teljesül, akkor az indokolás nem megfelelő, nem elfogadható és az ajánlat ez okból való érvénytelenségének megállapítása jogszerű. Fentiek alapján Ajánlatkérő jogszerűen és megalapozottan hozta meg érvénytelenné nyilvánításról szóló döntését az e pontban foglalt kérelemmel kapcsolatosan és mivel az EVK keretein belül sem került ezt cáfoló okirat benyújtásra, így az Ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló álláspontját e kérdésben is fenntartja.

4. Nyereség kérdése

Kérelmező az érvénytelenné nyilvánításról szóló tájékoztatásban megfogalmazta, hogy: „...a nem kalkulált árfolyamkülönbözet, az üzleti kockázat és a finanszírozási költségek a tervezett nyereséget egyenként is túllépik, de összességében annak sokszorosát is kitehetik ...”. Tehát a nyereséget nem, mint abszolút viszonyszámot vizsgálta Ajánlatkérő, hanem éppen a Kérelmező által sokszor hivatkozott „arányosság elvének” figyelembe vételét rögzítette. Ennek értelmében Ajánlatkérőnek vizsgálnia kellett, hogy a felsorolt hiányosságok hogyan arányulnak az árbevételhez és a nyereséghez, megállapítva ezzel azok teljesíthetőséggel fennálló viszonyát. Mivel e során megállapításra került, hogy a felsorolt hiányosságok bármelyike meg nem valósíthatóvá tenné a projektet, azáltal – éppen az arányosság elve alapján – mindenképpen érvénytelenné kellett nyilvánítania az ajánlatot. Ajánlatkérő felhívja a Kérelmező figyelmét az útmutató 3.3. pontjában foglalt rendelkezésre, mely szerint:

„Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács azonban felhívja a figyelmet, hogy abban az esetben, ha az ajánlatkérő a kiegészítő árindoklás kérésében konkrétan megjelöli, hogy mely elemek, költségek részletes bemutatását várja el az ajánlattevőtől és az ajánlattevő ezt nem teljesíti, akkor ezekre vonatkozóan újabb kiegészítő indokolás nem kérhető, hanem az

ajánlatkérőnek az ajánlatot a Kbt. 72. § (3) bekezdése, illetve a 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné kell nyilvánítania.”

Ajánlatkérő hivatkozik a Fővárosi Törvényszék Kf.650.120/2014/8. számú ítéletére, melyben a Törvényszék rámutatott, amennyiben Ajánlatkérő indokoláskérése egyértelmű a tekintetben, hogy mely ajánlati elemek vonatkozásában és milyen információk megadását várja el, és ajánlattevő nem adja meg a kért információkat, ajánlatkérőnek nem kell további tájékoztatást kérnie. Tekintettel arra, hogy Ajánlatkérő pontosan nevesítette a kiegészítő árandoklás kérésében a benyújtandó adatok körét és alátámasztásának igényét, amelynek benyújtását az Kérelmező a kiegészítő árandoklásában (de még az EVK-ban is) elmulasztotta, így az Ajánlatkérő nem módosítja az érvénytelenség tárgyában hozott korábbi döntését, annak tartalmát a továbbiakban is fenntartja.

Mindezek alapján Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet elutasítja, az előzetes vitarendezéssel érintett Kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításának visszavonását elutasítja, változatlan tartalommal fenntartja azt.”

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező nyilatkozatai

13. A kérelmező a 2024. november 27-én benyújtott jogorvoslati kérelmében egy kérelmi elemet terjesztett elő, álláspontja szerint az ajánlatkérő az általa 2024. november 12-én a kérelmező részére megküldött döntésével jogsértő módon nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát. Nyilatkozott, hogy a jogsértésről 2024. november 12-én szerzett tudomást, a jogorvoslati határidő megtartottsága tekintetében pedig kérte figyelembe venni, hogy 2024. november 15-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, amelyre az ajánlatkérő 2024. november 20-án adta meg válaszáat. Kérte ideiglenes intézkedésként a közbeszerzés felfüggesztését, valamint igazolta 15.790.524.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését.

14. A kérelmező szerint az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (3) bekezdésére, valamint a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdésébe ütközően nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, a jogsértés indokai körében az alábbiakat adta elő.

15. Az „improduktív költségekkel” összefüggésben kifejtette, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő indokoláskérése keretében (az alap indokoláskérésében nem) kérte bemutatni, hogy hol számolt az improduktív („holt”) költségekkel, amely a munkavállalói állomány szabadságából, betegszabadságából, munkaközi kötelező szünetéből, egyéb helyettesítésből adódó költségekből ered. A kérelmező kiegészítő indokolásában rögzítette, hogy valamennyi bemutatott munkaerőtípus tekintetében a feladatok elvégzéséhez szükséges óraszámok alapján kalkulálta a személyi költségeket (valamennyi munkaerőtípus tekintetében megtalálható a „szerződészerű teljesítéshez szükséges munkaóraszám teljes szerződéses futamidőre” tételsor), erre vetítetten összesített óradíjban adta meg annak értékét, így a szabadság, betegszabadság, munkaközi szünet, helyettesítések költségét eleve (azaz közvetetten) tartalmazza az óradíj. Az óradíjban történő kalkuláció lényegi elme, hogy a megrendelő felé a produktív munkaidő kerül számlázásra, azaz a ténylegesen elvégzett munkára számított órák, amelyek a projekttel közvetlen összefüggésben merülnek fel, így a tényleges ráfordítás kerül kalkulálásra. A kérelmező a benyújtott indokolásában valamennyi munkaerőtípus tekintetében szövegesen és táblázatos, tételes költségszámításokkal alátámasztottan ismertette a személyi jellegű költségek körében figyelembe vett elemeket, így

- a munkabéreket (valamennyi esetben a minimálbér, garantált bérminimum felett) és azok járulékait, adóit továbbá a szerződés teljesítési időtartamának hosszú idejére (5 év) kalkulált béremeléssel, folyamatosan évenként emelkedő munkabérekkel, azok járulékaival, adóival a munkáltatói járulékok mértékét,

- a munkáltatót terhelő összes bérköltséget, rezsi és adminisztrációs költségeket a bemutatott munkaerőszámra vetítetten (indokolás 11-12. oldal), így többek között a bérszámfejtési, pénzügyi költségeket, munkavédelmi, munkahigiénés, munkavédelmi kiadásokat is, továbbá ezekre vonatkozóan – szintén a szerződés hosszú teljesítési idejére figyelemmel – áremelkedésből eredő tartaléksorokkal,
- a mérnöki munkaerő tekintetében emelt létszámmal (2 fő) került kalkulálásra az ajánlati ár, amely a fő munkaerőtípus tárgyi beszerzés tekintetében.

16. Mind az indokolásban, mind a kiegészítő indokolásban bemutatásra került az óraszám és osztószámképzés, azaz a nettó óradíj képzésének számítása, amely ajánlatkérő által is elfogadott. A fenti kalkuláció szerinte megfelel az Mt.-nek és a vonatkozó jogszabályoknak, adózási tárgyú jogszabályoknak, mindemellett egyéni tartalékokat is tartalmaz. A kérelmező költségevezetése egyértelmű és helytálló, ekképpen a személyi jellegű költségek körében történő indokolása objektív, megfelel a Kbt. szabályainak. Hivatkozott a D.52/15/2023. számú döntőbizottsági határozatra, mely szerint: „A szabadság, betegszabadság, helyettesítés költségét az indokolás alapján a nettó óradíj eleve tartalmazza, mivel a Zengo Kft. a feladatok elvégzéséhez szükséges óraszámok alapján kalkulálta a bér és egyéb költséget, így óradíj alkalmazása esetén a költségek mértéke kapcsán a továbbiakban nem releváns a szabadság, betegszabadság, helyettesítés értéke.” A Döntőbizottság a fent hivatkozott esetben elfogadhatónak és objektívnek tartotta szinte ugyanazon érvelést, melyet a kérelmező is megfogalmazott tárgyi eljárás tekintetében kiegészítő indokolásában és előzetes vitarendezési kérelmében, azaz amennyiben a szerződéses feladat elvégzéséhez szükséges óraszám bemutatásra kerül munkaerőtípusonként, óradíj alkalmazása esetén a költségek mértéke kapcsán a továbbiakban nem releváns a szabadság, betegszabadság, helyettesítés értéke, amelyet az ajánlatkérő indokolatlanul megkövetel a kérelmezőtől. Továbbá a Döntőbizottság szerint „kieső idővel” nem szükséges kalkulálni az ajánlattevőknek, mert ha az ajánlattevő meg tudja oldani, hogy a tárgybani beszerzés kapcsán az ajánlatkérői több napos válaszadási idő alatt a munkatárs addig más feladatokat végezzen, akkor arra lehetősége van, ez nem kizárt. (D.52/15/2023. számú döntőbizottsági határozat).

17. Kérte figyelembe venni, hogy az ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló tájékoztatásában akként érvelt és ily módon önellentmondóan, hogy „Az Ajánlattevő üzleti partnerei (így Ajánlatkérő) felé kizárólag a teljes egészében munkával töltött munkaórák kiszámlázására jogosult”, ennek ellenére a produktív munkavégzéssel töltött óraszám-óradíj kalkulációt (amely közvetetten tartalmazza a kieső időt, hiszen a tényleges ráfordítással kalkulál) nem fogadta el. Előzetes vitarendezési kérelmében kifejtette, hogy személyi jellegű ráfordításai költsége valamennyi jogszabálynak, de különösképpen a Munka Törvénykönyve szabályainak maradéktalanul megfelel, amely irányadó az indokolás vizsgálatánál, ellentétben más ágazatokat érintő speciális jogszabályokkal. Erre válaszul az ajánlatkérő előzetes vitarendezésre adott válaszában rögzíti, hogy mindezeket nem vitatta, erre tekintettel nem értelmezhető a kérelmező megjegyzése. Az ajánlatkérő tehát ezzel elismerte, hogy kérelmező személyi jellegű ráfordítások tekintetében adott kimutatása megfelel valamennyi jogszabályban foglaltaknak. Ezen felül az érvénytelenségről szóló döntés hivatkozik a 18/2023. (X. 5.) EKM rendelet építőipari rezsióradíj költségmegtérítésére, amely tartalmaz improduktív költségre vonatkozó tételes listát. A kérelmező szerint ugyanakkor a jelen ügy tárgya és a hivatkozott jogszabály normatartalma között semmilyen összefüggés nincs. Ha egy ügyre nem alkalmazható.

18. Ezt követően a kérelmező kérte a Döntőbizottság D.651/19/2016. számú határozat figyelembe vételét, mely szerint, amennyiben nincs érvényben lévő alkalmazandó rezsidíj

norma, nem nyilvánítható alacsonynak az ajánlati ár arra hivatkozással. Így tehát nem megalapozott az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre adott válasza, amely szerint az indokolás nem állja meg a helyét, mert nem szerepel egyetlen jogszabályban sem az improduktív költség. Helytálló, mivel érvényes és hatályos jogszabály nem rendelkezik olyan rezsioradíjról, amely tárgyi beszerzés, informatika tekintetében irányadó. Éppen ezért helytelenül hivatkozik az ajánlatkérő arra is, hogy a kérelmező vagyoni védelmi rezsidíjra történő hivatkozása nem megalapozott „hiszen az ezekben a jogszabályokban előírt költségszerkezetet sem tartotta be.” Nem tartotta be a kérelmező, mivel ez sem kötelező a beszerzés tárgyára nézve. Végül kérte figyelembe venni a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatóját az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban (2024. szeptember 12.). Az útmutató a kiegészítő indokolás kérés funkciójával összefüggésben az alábbiakat tartalmazza: „Ezzel kapcsolatban kiemelés érdemel, hogy ajánlatkérő, ha az indokolás kérésben bizonyos tételeket, vagy tételcsoportokat kiemelt, amelyekre vonatkozóan kérte az indokolást, akkor a kiegészítő indokolást már csak olyan tételek vonatkozásában kérheti, amelyek az alapindokolás kérésében legalább tételcsoport szinten megjelentek. [...] Tehát olyan tételekre nem kérhet kiegészítő indokolást, melyeket tartalmazó tételcsoportokra nem kért indokolást.” „Abban az esetben, ha az ajánlatkérő megítélése szerint kellően jelentős, a szerződés tárgya, illetve a szerződés adott áron való teljesíthetősége szempontjából releváns költségelemek az adott ajánlattevő eredeti költségstruktúrájában nem szerepelnek, javasolt, hogy ezen költségelemek bekérése lehetőség szerint egy körben, az alap indokolás kérésben történjen meg az ajánlatkérő részéről. Ezzel együtt javasolt továbbá, hogy újabb, az eredeti költségszerkezetben nem szereplő, és az alap indokolás kérésben sem szerepeltetett költség tételek a továbbiakban lehetőleg már ne merüljenek fel az ajánlatkérő részéről kiegészítő indokolás kérés(ek) keretében, egyrészt a bírálat indokolatlan elhúzódsának megelőzése érdekében, valamint arra is figyelemmel, hogy ez a gyakorlat – a rendeltetésszerű joggyakorlás és az arányosság alapvető követelményeivel ellentétesen – adott esetben az ajánlattevők ellehetetlenítését eredményezheti.”

19. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő az alap indokolás kérésében sem tételként, sem tételcsoportként nem emelte ki az improduktív költségeket, ekképpen kiegészítő indokolás kérése jogsértő, ezzel összefüggésben hivatkozott a Döntőbizottság 145/24/2024 számú határozatára, amely kimondja, hogy „Az ajánlatkérő döntését nem teszi megalapozottá az, hogy az általa megfogalmazott indokoláskérés, kiegészítő indokoláskérés jogszerűségét az arra jogosult jogorvoslati kérelemmel nem vitatta a nyitva álló határidőben.”

20. Az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során tett észrevételekkel összefüggésben megjegyezte a kérelmező, hogy tárgyi szolgáltatás jelentősen túlnyomó többsége gyártói szolgáltatás. Az informatikában a gyártói szolgáltatás olyan szolgáltatásokat jelöl, amelyeket az adott hardver vagy szoftver eredeti gyártója biztosít a felhasználók számára. Ez történik jelen esetben is. Erre figyelemmel az általa bemutatott saját felhasználású munkaerőforrás kifejezetten felülreprezentált, azok kvázi tartalékfunkciót, mellékfeladatok ellátását célozzák meg. Tárgyi közbeszerzési eljárás műszaki leírásában és az ártáblázatban (3. sor) az ajánlatkérő érvelésével ellentétben megjelennek a mérnökórák. Ugyan az ajánlatkérő csak napokra és darabszámra hivatkozik, azonban a munkanapokon belül is meghatározhatók produktív munkaórák. Azok az óraszámok, amelyek időszakonként elszámolásra kerülnek, semmi mások nem lehetnek, mint produktív óraszámok, hiszen produktív munkavégzéssel látható el a feladat. Az ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló tájékoztatásában akként érvelt, hogy „Az Ajánlattevő üzleti partnerei (így Ajánlatkérő) felé kizárólag a teljes egészében munkával töltött munkaórák kiszámlázására jogosult”, ennek ellenére a produktív

munkavégzéssel töltött óraszám-óradíj kalkulációt (amely közvetetten tartalmazza a kieső időt, hiszen a tényleges ráfordítással kalkulál) nem fogadja el. Ha a kérelmező a produktív munkaórákat tüntette fel indokolásában, akkor értelmezhetetlen, hogy az ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló tájékoztatása alapján miért nem fogadta el azt. Az ajánlatkérő tehát nem megkísérelte megindokolni az improduktív költségek hiányát, hanem megindokolta azt azzal, hogy kizárólag produktív munkaórákra vetítette a költségeket. A kérelmező – az ajánlatkérő állításával ellentétben – nem konkrétan megjelölt szakembereket dedikált, hanem munkaerőtípusokat a megjelölt bérköltségen, így az a szükséges időben rendelkezésre álló releváns tudással bíró munkavállalót takar.

21. Az ajánlatkérői előadással szemben felhívta a figyelmet, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában egyértelműen rögzítette, hogy nem vitatta, hogy a személyi jellegű ráfordítások költség megfelel a munkajogi előírásoknak, így mindennemű nyelvtani értelmezés arra utal, hogy elismeri mindezt. Az ajánlatkérő továbbá úgy érvel, hogy nem kért számon rezsioradíjnak való megfelelést, amely tartalmazza az improduktív költséget. Ismételten rögzítette a kérelmező, hogy az ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló tájékoztatójának 1.) pont utolsó bekezdésében mely módon fogalmaz. Jelenleg a magyar jogrendszerben nincs olyan jogszabály, amely az informatikai ágazatban olyan rezsioradíjat alkalmaz, amelyben szerepel az improduktív költség, informatikai rezsioradíjra vonatkozó szabályozás nem létezik. Az ajánlatkérő költségkimutatásában bemutatja, hogy álláspontja szerint 2.513.105.-Ft az improduktív költség. Ez a teljes ajánlati árra vetítetten 0,086% (!), amellyel összefüggésben felhívta a figyelmet a Döntőbizottság D.145/24/2024. számú határozatában foglaltakra.

22. Az „árfolyamkülönbözet” kérdésében rögzítette, hogy valamennyi, a beszerzési árait alátámasztó árajánlat HUF alapú. Amennyiben az árak belföldi devizanemben kerülnek meghatározásra, árfolyamkockázat nem merül fel, mert nincs szükség a külföldi devizák közötti átváltásra. Árfolyamkockázat akkor jelentkezik, amikor két különböző devizanem érintett egy tranzakcióban, mivel ezek árfolyama ingadozhat, ami befolyásolhatja a kifizetendő összeget. Belföldi devizanem esetében, az átváltásokból eredő árfolyam-ingadozások teljesen kizárhatók, így a kifizetendő összeg stabil marad, mivel az adott ország belföldi devizája nem függ közvetlenül más ország devizaárfolyamaitól. Belföldi devizanemek között azért sincs árfolyamingadozás, mert Magyarországon csak egy hivatalos fizetőeszköz, a magyar forint (HUF) van forgalomban. Az árfolyamingadozás kizárólag különböző devizanemek között értelmezhető, mivel az árfolyam egy devizanem egységének egy másik devizanemben kifejezett értéke. Álláspontja szerint téves és egyben megtévesztő az ajánlatérőnek azon állítása, hogy az árfolyamkülönbözet tekintetében nem állt rendelkezésére bizonyító erejű okirat. A kérelmező az indokolása benyújtásakor csatolta valamennyi beszerzési árát alátámasztó árajánlatokat, minden egyes árajánlatban egyértelműen látható és kiolvasható, hogy a megajánlott ár pénzneme HUF. Maguk az árajánlatok a bizonyító erejű dokumentumok, tehát végig az ajánlatkérő rendelkezésére álltak azok a dokumentumok (árajánlatok), amelyből megállapíthatta, hogy helytállóan hivatkozik az árfolyamkockázat hiányára a fentiekben kifejtett közgazdaságtani elvek mentén. A kérelmező ennek alátámasztásául nem hivatkozott a TD Synnex általános szerződési feltételeire, arra kizárólag az ajánlatkérő hivatkozott. Ezen feltételekre vezető webes link a TD Synnex ajánlatában szerepelt, amelynek semmilyen kihatása nincs arra, hogy az ajánlati árak HUF alapúak. Az árajánlat a Ptk. 6:64. § alapján ajánlatnak minősül, melyhez az ajánlatadó kötve van. Ekképpen nem térhet át másik devizanemre a konkrét teljesítés során. Fentiek alapján nincs szükség árfolyamkockázatot kivédő külön megállapodásra, mivel az árajánlat HUF alapú. Az előzetes vitarendezési kérelme mellékleteként csatolt nyilatkozat kizárólag megerősíti a TD

Synnex árajánlatában foglaltakat (az árak fix HUF alapúak), azonban a devizanemek tekintetében semmilyen új információval nem szolgál. A kérelmező hivatkozott rá, hogy az ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló tájékoztatóban akként érvel, hogy a TD Synnex általános szerződési feltételei ellentmondanak a kérelmező indokolásában foglaltaknak. Ajánlatkérő az ÁSZF egy kiragadott pontjából beidézte az árfolyam ingadozás költségét mindennemű magyarázat nélkül. A kérelmező előzetes vitarendezésében azt rögzítette, hogy az ÁSZF egyes pontjaitól eltérés lehetséges és e körben maga a TD Synnex ajánlott meg HUF alapú árakat. Így mivel fogalmilag kizárt a HUF alapú áraknál az árfolyamingadozás költsége, a kérelmező semmilyen ellentmondásba nem került az ÁSZF-ben és az indokolásában foglaltak tekintetében. Az ajánlatkérő a TD Synnex általános szerződési feltételeivel kapcsolatos, általa – tévesen - ellentmondónak minősített feltételezése tekintetében nem élt kiegészítő indokolás kéréssel.

23. Az ajánlatkérő kiegészítő indokolás kérése tekintetében az árfolyamingadozás tekintetében a következőket rögzítette: „Az Indokolásában tett nyilatkozata szerint árfolyamváltozásból eredő költséggel nem számolt a teljesítés során. Kérjük tájékoztatását, hogy az 5 éves időtartam alatt miért nem tartja indokoltnak az árfolyamkülönbözetre történő tartalékképzést az alvállalkozói/ disztribútori teljesítések vonatkozásában.” A kérelmező a kiegészítő indokolásában is egyértelműen megmagyarázta, miért nem kalkulált árfolyamkülönbözeti költséggel. Az ajánlatkérő a TD Synnex általános szerződési feltételeivel kapcsolatos, általa – tévesen - ellentmondónak minősített feltételezése tekintetében nem élt kiegészítő indokolás kéréssel. A kérelmező ezzel összefüggésben rögzítette, hogy a Kbt. nem határozta meg a tájékoztatás kérésének pontos tartalmát, és annak számát, azonban rögzítette, hogy a tájékoztatás a vitatott ajánlati elemekre vonatkozóan kérhető, mégpedig annak érdekében, hogy az ajánlatkérő meggyőződhesen az ajánlati elem megalapozottságáról. Ezen rendelkezés szerint amennyiben az ajánlatkérőnek kétségei vannak az ár teljesíthetőség kapcsán, akkor a kiegészítő indokolás kérésének elmaradása jogsértést eredményez (D.418/19/2022. sz. döntőbizottsági határozat). Eszerint az ajánlatkérő jogsértést követett el, mivel kiegészítő indokolás kérése körében nem vetette fel azokat a kétségeit, amelyet az érvénytelenségről szóló tájékoztatójában rögzített, így a kérelmezőnek nem volt lehetősége arra az érvénytelenségről szóló döntés meghozatala előtt, hogy kétségeit eloszlassa, azokat teljes mértékben tisztázni tudja. Az ajánlatkérő előzetes vitarendezésre adott válaszában összefoglalja az üzleti kockázatra elkülönített tartalékokat az árfolyamingadozás költségelemével. Az ajánlatkérő az érvénytelenségről szóló tájékoztatásában az árfolyamingadozás tekintetében nem szólt az üzleti kockázatra elkülönített tartalékról és a kérelmező sem nyilatkozott akként, hogy az szolgálna az árfolyamingadozás fedezetül, mivel nincs ilyen költség. Az érvénytelenségről szóló tájékoztató 3. oldalán azt rögzítette az ajánlatkérő, hogy „a nem kalkulált árfolyamkülönbözeti, az üzleti kockázat”. A kérelmező azt a körülményt cáfolta előzetes vitarendezésében, vagyis, hogy kalkulált 6.000.000.-Ft tartalékkal, indokolásának 11. oldalán feltüntetésre került: „Ajánlattevő a szerződés szerinti teljesítéssel kapcsolatosan olyan egyéb költségekkel is számol, amely esetlegesen, előre nem láthatóan felmerülnek (tartalékkeret)”. Az üzleti kockázatok természetükből fakadóan esetlegesek, azaz nem garantáltan következnek be, de a lehetőségük fennáll. Az előre nem látható költségek kezelésére és minimalizálására szolgál a kockázatmenedzsment, így a tartalékképzés. Ahogyan a kérelmező indokolásának szöveges indoklásából is kiderül előre nem látható, esetleges költségekkel számolt, amelynek fogalmi körébe egyértelműen beletartozik az üzleti kockázat költsége. Így ezen ponton sem helytálló az ajánlatkérő érvénytelenségről szóló döntése.

24. Az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során tett észrevételekkel összefüggésben előadta, hogy irreleváns a kérelmező és a disztribútor viszonylatában, hogy első beszerzési szinten milyen devizanemben kapja a disztribútor az adott terméket. Másrészt maga az ajánlatkérő is elismeri, hogy a kérelmező kaphat forint alapú árat és az elszámolás alapja is lehet. Harmadrészt az ajánlatkérő feltételezésekkel él, hogy esetlegesen a disztribútor hogyan jár majd el, ha ésszerűen viselkedő gazdasági szereplő. Ezen feltételezések nem lehetnek megalapozott érvek egy több milliárdos közbeszerzési eljárásban. A kérelmező felhívta a figyelmet, hogy az ajánlatkérő úgy hivatkozik észrevételében a beszállítói árak érvényességi idejére, hogy ezen körülményt nem rögzítette az érvénytelenség indokolásánál. A jogorvoslati eljárás során nem hivatkozhat újabb tényekre az érvénytelenség körében. Vitatta az ajánlatkérő árfolyamkülönbözet költségkalkulációját. Az ajánlatkérő 5 évre visszamenően szándékosan megkereste a legrosszabb dollár árfolyamot szemléltetésül, rosszhiszeműen bemutatott egy irreálisan magas 638.962.346.-Ft költséget. A bontáskor bemutatott ajánlati árakból feltételezhetően egyetlen ajánlattevő sem rendelkezik több mint 600 millió Forint árfolyamkockázatra kalkulált fedezettel. Amennyiben az ajánlatkérő - ha már feltétlenül kalkulálni kívánt -, akár az elmúlt 5 év legalacsonyabb dollár árfolyamával is számolhatott volna, amely átlagosan 290 Ft volt. Ettől függetlenül irreleváns az Ajánlatkérő számítása és állítása, mivel ahogyan a TD Synnex is nyilatkozatában megerősítette az ajánlati árak fix HUF alapúak. Árfolyamváltozás kizárólag különböző devizanemek közötti átváltások között fordulhat elő. Végül azon érvelést, amely szerint a nyilatkozat nem szól az ÁSZF alkalmazásának kizárásáról, téves: a nyilatkozat hivatkozik arra, hogy egyéni megállapodásokra vonatkozó – tehát eltérő feltételeket meghatározó – rendelkezései alapján biztosítja a kérelmező részére az abban meghatározott feltételeket.

25. A „finanszírozási költséggel” kapcsolatosan kifejtette a kérelmező, hogy az ajánlatkérő a TD Synnex általános szerződési feltételeire hivatkozott és kiemelt 6.4. pontját nem értelmezte körültekintően: „Eltérő megállapodás hiányában a számlák azonnal esedékesek és a kézhezvételt követően azonnal fizetendők.” Ezzel szemben a TD Synnex árajánlatában (amely már az indokolás benyújtásától folyamatosan rendelkezésére állt) szerepel fizetési feltételként, hogy az 45 napon belül esedékes (a számla kiállításától; BEKER ÁR 3. TD ajánlat NAV ExaCC for IMG149179169-2_1 .pdf fájl – 1 oldal – szürke keretezett rész). Így téves az ajánlatkérőnek az érvénytelenségről szóló tájékoztatásban tett indokolása: „Ez ellentmond azon Ajánlattevői nyilatkozatnak, mely szerint nem keletkezik finanszírozási időkülönbség a szolgáltatás árának Ajánlatkérő általi megfizetése (30 nap), illetve a disztribútor felé történő esedékessége (1-3 nap) között.”, mivel nem azonnali a fizetési feltétel és a 30 napon is túlmutató. Erre felhívta az ajánlatkérő figyelmét az előzetes vitarendezési kérelmében is és arra is, hogy ezen információ végig ismeretes volt számára. Kiegészítő indokolása keretében is rögzítette - az ajánlatkérő 2024. augusztus 14. napján kelt kiegészítő tájékoztatása 16. pontjával egyezően -, hogy minden évben előre történik az éves szolgáltatási díj kifizetése, erre figyelemmel nem merül fel finanszírozási költsége. Így a gyártó hivatalos magyarországi képviselője felé finanszírozási költség felmerülése nélkül képes teljesíteni. A disztribútor továbbá utólag bocsátja ki a számláját, a számlák teljesítési határideje az előző pontban hivatkozásra kerültek. Ekképpen nem ellentmondók a kérelmező nyilatkozatai és a rendelkezésre bocsátott dokumentumai. Álláspontja szerint téves az ajánlatkérő előzetes vitarendezésre adott válaszában azon állítása, hogy csak a TD Synnex honlapjára hivatkozott a kérelmező, tekintettel arra, hogy nem is hivatkozott rá, az árajánlatban szerepelt a hivatkozás. Szintén téves azon állítása is, hogy e pont kapcsán „az EVK keretein belül sem került ezt cáfoló okirat benyújtásra”, hiszen a kérelmező mellékelten csatolta a TD Synnex megerősítő nyilatkozatát, amely alátámasztja állításait és megerősíti az árajánlatában foglaltakat. Megállapítható tehát, hogy a kifizetések közötti szinkron megszünteti a

finanszírozási igényt, valamint az előre fizetés és az utólagos – teljesítést követő - fizetés esetében a hosszabb számlázási idő (ajánlatkérő 30 napra fizet, a TD Synnex felé kérelmezőnek 45 napra kell teljesítenie a számla kiállításától) megszünteti az időbeli eltérést, amely időtartam alatt kérelmezőnek lenne szükséges finanszíroznia.

26. Az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során tett észrevételben foglaltakat, különösen, hogy bármilyen ellentmondást elismerne, vitatta. Előadta, hogy az ajánlatkérő költségkimutatásának 3. résztáblázatában a TD Synnex árajánlatát figyelembe véve kalkulált finanszírozási költséget. Az ajánlatkérő rögzíti, hogy a közte és a nyertes ajánlattevő között létrejövő szerződés alapján összesen 45 napos a kifizetés ideje, azonban TD Synnex árajánlának első oldalán is 45 napos fizetési határidő szerepel. Így tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő a 45. napon legkésőbb megfizeti az ellenszolgáltatást, a kérelmező is legkésőbb a 45. napon képes fizetni finanszírozás nélkül a TD Synnex részére. Így ezen levezetéssel az ajánlatkérő saját maga erősítette meg a finanszírozási költség hiányát az időbeli egyezőségre tekintettel. Továbbá a TD Synnex nyilatkozata megerősíti, hogy valamennyi tétel utólag kerül számlázásra. Egyebekben a nem lényeges költségnemek tekintetében utalt arra, hogy a bemutatott - ismételt kérelmező által el nem ismert - 12.838.892.-Ft költség az ajánlati árunkhoz viszonyítottnan 0,44% tesz ki. Az ajánlatkérő hivatkozik három beszállítói árajánlatra, azonban mindvégig kizárólag a TD Synnex árajánlatát kifogásolja. Ajánlatkérő e körben sem terjeszkedhet túl az érvénytelenség indokolásában megfogalmazottakon túl.

27. Végül a „nyereség” tekintetében hivatkozott a kérelmező az ajánlatkérőnek az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszára, amely szerint „a nyereséget nem mint abszolút viszonyszámot vizsgálta”. Ennek ellenére az érvénytelenségről szóló tájékoztatóban azt rögzítette, hogy „az alap Indokolás szerint a projektre Ajánlattevő által tervezett nyereség mértéke olyan rendkívül alacsony, hogy annak 1 évre százalékban arányosított összege (nyereség / ajánlat teljes összege / 5 év) összeegyeztethetetlen a reális gazdasági működéssel”. A Döntőbizottság a D.456/2019. számú ügyben hozott határozatában (mely megerősítésre került a Fővárosi Törvényszék 104.K.701.001/2020/6. számú ítéletében) megállapította, hogy az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás megítélése szempontjából a nyereség mértékének nincs relevanciája, elsősorban azért, mert az indokolásnak a teljesíthetőséget, és nem a nyereséges teljesítést kell alátámasztania. Erre figyelemmel megalapozatlan az ajánlatkérő azon érvelése, hogy az ajánlat alacsony nyereségtartalma összeegyeztethetetlen a reális gazdasági működéssel.

28. Az ajánlatkérőnek a jogorvoslati eljárás során tett észrevételével összefüggésben nyilatkozott, hogy az ajánlatkérő a keresztfinanszírozás tilalmát fejti ki, azonban a kérelmező indokolása nem ütközik a keresztfinanszírozás tilalmába, arról az érvénytelenségről szóló tájékoztató sem szólt. A kérelmező részéről nem történt költségelemek közötti átcsoportosítás.

29. A kérelmező végül kérte figyelembe venni a Fővárosi Törvényszék 103.K.701.646/2022/8. számú ítéletét, a Kúria Kfv.III.37.703/2017/5. számú ítéletében kifejtetteket azzal összefüggésben, hogy az ajánlatkérő mely ajánlati elemeket vonhat indokoláskérés alá. Végezetül rámutatott, hogy az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumai, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni (D. 292/17/2023. számú döntőbizottsági határozat), és a tárgyi eljárásban beérkezett ajánlatok között minimális különbség látható. A Döntőbizottság D.52/15/2013. számú határozatában

rávilágít, hogy a reális piaci árakat alapvetően az ajánlati árak tükrözik, így a fenti árak alapján is megállapítható, hogy mivel nem mutatható ki nagy különbség, a többi piaci szereplő is ezen ársávban tartotta reálisnak a szerződés teljesíthetőségét.

30. Az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során tett észrevételekkel kapcsolatosan a kérelmező kifejtette egyrészt, hogy az ajánlati ár képzésekor rendelkezésre álló dokumentumok alapján van lehetősége megállapítani ajánlati árát, amely szükségszerűen az ajánlattételi határidő lejárta előtti időpillanat. Az indokolásában foglalt költségkimutatás is ezt tükrözi. Éppen ezért az ajánlatkérő hiába próbál utalni a beszállítói árajánlatok érvényességi idejére, azok az árképzés, az ajánlat benyújtása és az indokolás benyújtása pillanatában is érvényességi időn belül voltak. E körben megjegyezte, hogy az ajánlatkérő nem értékelheti a kérelmező terhére a bírálat elhúzódását. Azon ajánlatkérői hivatkozással kapcsolatosan, amely arra vonatkozik, hogy a TD Synnex általános szerződési feltételei nem módosíthatók vagy bővíthetők előre nyomtatott feltételekkel vagy bármilyen vevői dokumentummal, az alábbiakat rögzítette. A kérelmező nem állította és nem is mutatott be ilyenemű dokumentumot. Ezen típusú rendelkezés általában az általános szerződési feltételek része szokott lenni, azok céljával összhangban. A kérelmező által bemutatott 2024. november 14. napján kelt TD Synnex nyilatkozata nem egy ilyen típusú nyilatkozat, hanem az árajánlat tartalmának kvázi megerősítése. Továbbá ezen nyilatkozat erősíti azt is, hogy a TD Synnex fenntartja a 2024.08.15. napi ajánlatát változatlan tartalommal (hivatkozik is az árajánlatra nyilatkozatában), hiszen amennyiben nem tartaná fenn, abban az esetben ezen nyilatkozatát sem bocsátotta volna ki. Azon ajánlatkérői állásponttal kapcsolatosan továbbá, amely a TD Synnex nyilatkozatával kapcsolatban rögzíti, hogy az arra vonatkozó adatot nem tartalmaz, hogy az egyébként eredetileg 2024. 10. 16-ig megjelölt érvényességű ajánlati árat továbbra is azonos összeggel fenntartja-e a saját partnere felé dollárban fizető beszállító, az alábbiakra hívta fel a figyelmet. A TD Synnex 2024. november 14-én kelt nyilatkozata egyértelműen visszahivatkozik a 2024. augusztus 15-i ajánlatára. Amennyiben ajánlatát nem tartotta volna fenn, abban az esetben ezen nyilatkozatot sem adta volna ki, kvázi ráutaló magatartással is azt fenntartotta. Mindemellett a kérelmező számára nem világos, hogy az ajánlatkérő mi alapon hivatkozik arra, hogy a TD Synnex saját partnere felé dollárban fizet, hiszen ezt a TD Synnex ajánlata nem tartalmazza. A kérelmezőnek nincs jogosultsága, felhatalmazása, így az ajánlatkérőnek sem, hogy a TD Synnex és saját partnere között a szerződéses viszonyokat megismerhesse, azok alakulásáról információt kaphasson. A TD Synnex és saját partnere közötti megállapodásnak nincs kihatása a kérelmező beszerzési árára, amely egyértelműen forint alapúak.

31. A kérelmező végül rögzítette, hogy az érvénytelenség indokaként kizárólag az került meghatározásra, hogy az ajánlatkérő szerint csak teljes egészében munkával töltött órák kiszámlázására jogosult a kérelmező, azonban az építőipari rezsioradíjra hivatkozással improduktív költségekkel kalkulálnia lett volna szükséges. Megdőlt ezen indok, hiszen nincs érvényes rezsioradíj és a produktív (teljes egészében munkával töltött) munkaidő került meghatározásra az Mt. szabályainak megfelelően. A TD Synnex tévesen értelmezett általános szerződési feltételei alapján az ajánlatkérő árfolyamingadozási költséget állapított meg. Mindez megdőlt azzal, hogy mind a benyújtott árajánlatok, mind a TD Synnex nyilatkozata egyértelműen bizonyítja a HUF alapú elszámolást, devizanembeli különbség nincs. A finanszírozási költségek tekintetében az ajánlatkérő azt jelölte meg, hogy rendelkezésére álló fizetési határideje 30 nap, ezzel szemben a TD Synnex általános szerződési feltételeiben azonnali fizetés szerepel. Mindez szintén megdőlt, hiszen a TD Synnex árajánlatában 45 napos fizetési határidő szerepel és a TD Synnex nyilatkozatában utólagos számlázást erősít meg. Végül az ajánlatkérő 2024. augusztus 14. napján kelt kiegészítő tájékoztatása 16. pontja

alapján a díjak előre kerülnek fizetésre, az ajánlatkérő előre fizet a kérelmező felé, míg a kérelmező utólag a disztribútor felé. Az ajánlatkérő szerint nem került kalkulálásra üzleti kockázat, amely egyértelműen számításra került tartalék jogcímen, továbbá a nyereség mértéke túlzóan alacsony, azonban a következetes közbeszerzési gyakorlat alapján a nyereség mértékének nincs relevanciája. Az ajánlatkérő az érvénytelenség körében észrevételeiben olyan többletelemekekre hivatkozik, amelyek nem jelentek meg az érvénytelenség indokolásában, így az árajánlatok érvényességi ideje, a disztribútor első szintű beszerzési árának befolyásoló szerepe, egyébként fel nem merülő bérpótlékok hiánya, TD Synnex általános szerződési feltételeinek további téves elemzése. Az ajánlatkérő arra próbálja terelni a figyelmet, hogy a beadványa napjáiig milyen árfolyamingadozás mutatható ki szélsőséges értékekkel. Ezzel szemben azt szükséges vizsgálnia, hogy az ajánlatadás napján az ajánlattevő megfelelően képezte-e az árát és nem összerosni azóta felmerülő végletes példakkal. A kérelmező a jogorvoslati eljárás során előterjesztett további észrevételében reflektált az ajánlatkérő álláspontjára, illetve egy e-mail üzenetet csatolt.

Az ajánlatkérő nyilatkozatai

32. Az ajánlatkérő nyilatkozott, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárás lefolytatására a 301/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, járulékos beszerzési szolgáltatás nyújtásával kerül sor. A közbeszerzési eljárással kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért felelős, illetve a szerződést kötő fél a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt. pedig a közbeszerzési eljárás lebonyolítója. A jelen jogorvoslati eljárásban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, mint ajánlatkérő nevében a DKÜ Zrt., illetve képviselőként a DKÜ Zrt. által meghatalmazott személyek járnak el.

33. Az ajánlatkérő ismertette a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns körülményeket. A kérelmezőnek a releváns tények ismertetésével kapcsolatos észrevételeivel összefüggésben rögzítette, hogy a kérelmező indokolása nem tartalmazott bizonyos olyan költségeket, melyek az ajánlati ár jelentős befolyásoló tényezői lehetnek, ugyanakkor kiegészítő indokoláskérés ellenére sem mutatott be olyan indokolást és legfőképpen alátámasztást, mely alapján az ajánlati ára elfogadható lenne. Idézte a Legfelsőbb Bíróság Kfv.VI.37.118/2009/6. ítéletében foglalt elvi megállapításokat. Azon kérelmezői hivatkozással kapcsolatosan, amely szerint az indokolás alapjául az ajánlattételi határidő lejártá előtti időpillanat szolgálhat, előadta, hogy egy öt évre szóló, jelentős árfolyamkockázattal terhelt szerződés esetében az ajánlattétel pillanatában rendelkezésre álló beszállítói és egyéb költségek figyelembe vétele mellett jelentős tartalék képzése is szükséges a rendes üzleti kockázat kezelése körében. Nem megfelelő az az árképzés, mely egy hosszabb távú, beszállítói áraktól és azok árfolyamától nagyban függő szerződés esetében kizárólag az ajánlattétel időpontjában ismert és számszerűsített, korlátozott ideig érvényes költségekkel kalkulál, mert a szerződés időtartamára és az árfolyam, infláció, egyéb kockázati tényezők felmerülésére figyelemmel ezen felüli, megfelelő mértékű tartalék képzése elengedhetetlen. Az indokolás alapján az állapítható meg, hogy legalacsonyabb mértékben vette figyelembe az ismert költségeket, az ezen felül várhatóan felmerülő kockázatokra elenyésző mértékű tartalékot képzett. Önmagában az a tény, hogy az árindoklás benyújtásakor az annak részét képező beszállítói ajánlatok még érvényesek voltak, nem teszi megfelelővé azt, hogy azok lejáratát követő időre vonatkozóan a kérelmező nem gondoskodott arról, hogy igazolja ezen ajánlatok folyamatos, változatlan áron történő fenntartását, illetve nem biztosított tartalékot arra az esetre, ha partnerei ezen árakat az eredeti ajánlati kötöttséget követően nem tartják fenn. A kérelmező álláspontjával szemben kifejtette, hogy a 2024. november 14-i TD Synnex nyilatkozat egyetlen mondata sem tartalmazza az eredeti ajánlati ár megerősítését, még „kvázi” sem

tekinthető az eredeti ajánlati ár fenntartását „ráutaló magatartással” megerősítő nyilatkozatnak, kizárólag a forint alapú, fix áron történő fizetést erősíti meg, mely egy esetleges szerződéskötést követően már nem változhat. Szerződéskötésre azonban a beszállító és a kérelmező között még nem kerülhetett sor, így a beszállító partner az eredeti ajánlata kötöttségének lejártát követően forint alapú ajánlati árát jogosult magasabb mértékben is megszabni a későbbiekben. Annak ellenére, hogy a beszállító partner és a kérelmező között egyeztetés történt a beszállító ajánlatról, az egyébként csak az ajánlatkérő döntését követően rendelkezésre bocsátott nyilatkozat nem erősíti meg azt, hogy a beszállító ajánlati ár változatlan (ezzel ellenkezőleg arra utal, hogy maga a nyilatkozat sem keletkeztet kötelezettségvállalást). Erős általánosítás az ajánlatkérő szerint az a kérelmezői állítás, miszerint, ha nem tartaná fenn változatlanul az árait, a kérdéses nyilatkozatot nem adta volna ki a TD Synnex. Amellett, hogy egy objektív ajánlattevői indoklás nem alapulhat „kvázi ráutaló magatartással” való megerősítésen, a kérelmező állításának éppen ellenkezője igaz: amennyiben megkereste a TD Synnex-et, hogy az ajánlati árról adjon ki további nyilatkozatot, az életszerű éppen az lett volna, hogy ebben megerősítésre kerül a változatlan ajánlati ár fenntartása is. Ilyen tartalom azonban a nyilatkozatban nem lelhető fel, sőt, az azóta eltelt idő alatt is lehetősége lett volna a kérelmezőnek a nyilatkozat ilyen tartalmú kiegészítését beszerezni a beszállító partnertől és Döntőbizottság rendelkezésére bocsátani, ilyen irat azonban továbbra sem került bemutatásra. Az ajánlatkérő szerint félrevezető a kérelmező azon állítása is, mely szerint nem tudja értelmezni azon megállapítást, hogy a TD Synnex-nek dollárban kellene fizetni saját partnere felé. A TD Synnex és saját partnere közötti megállapodásnak a kérelmező beszerzési árára igen nagymértékű ráhatása van, és a kérelmezőnek kifejezetten felelőssége, hogy felmérje az árváltozás kockázatát, ebben a körben az árfolyamkockázat felmerülésének lehetőségét, az alkalmazott ÁSZF-ek rendelkezéseit, a beszállító partnerére irányadó elszámolási szabályokat. A TD Synnex és saját partnere közötti megállapodás minden részlete valóban nem tartozik sem a kérelmezőre, sem az ajánlatkérőre, ugyanakkor a finanszírozás devizaneme, az ebből adódó ártartási kockázat, árfolyamkockázat olyan tényező, amellyel egy felelősen eljáró ajánlattevőnek ajánlati ára kalkulálása során egyértelműen számolnia kell. A kérelmező arra vonatkozó iratot sem csatolt, mely azt igazolná, hogy a TD Synnex esetlegesen nem dollárban számolja el az Oracle, mint amerikai gyártó felé a szerződéses ellenértéket. A forintban megadott TD Synnex árajánlat esetében is szükséges lett volna vizsgálni azt, hogy a TD Synnex milyen devizában számol el a saját partnere felé. Ez egy olyan kockázatot jelent, ami az árfolyam romlása esetén egyértelműen maga után kell, hogy vonja a TD Synnex árainak emelését (az eredeti kötöttség lejártát követően) és erre vonatkozóan szükséges lett volna megfelelő tartalék képzése, vagy az árak folyamatos fenntartásának minden kétséget kizáró igazolása az áringóklás és kiegészítő áringóklás során.

34. Az „improduktív költségekkel” kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy a kérelmező kifogásolja, hogy az első indokláskérésében nem kérte bemutatni, hogy hol számolt az improduktív („holt”) költségekkel, amely a munkavállalói állomány szabadságából, betegszabadságából, munkaközi kötelező szünetéből, egyéb helyettesítésből adódó költségekből ered. Az indoklás szövege kifejezetten utalt a közvetett költségekre, értelemszerűen a bérköltségek viszonylatában is, így ezen költségelem kifejezetten megjelenik az eredeti indoklás kérdésben is és a kérelmező állításával szemben nem minősülhet utólagosan kért többlet információnak. A kérelmező a kiegészítő indokláskérés kézhez vételekor sem kifogásolta az improduktív költségek megjelenítésére való felkérést, hanem válaszában ezen költség kimutatásának eredeti hiányát kísérelte meg indokolni: vélhetően észlelte, hogy az ezen költségekkel való kalkulálás elmaradt, és az erre vonatkozó közbeszerzési gyakorlat ismeretében nem kívánta módosítani, új elemmel kiegészíteni a

beadott kimutatást, hanem indokolni próbálta az improduktív költségek hiányát. Az indokolás ugyanakkor az ajánlatkérő szerint nem volt elfogadható. A kérelmező a feladatok elvégzéséhez szükséges óraszámok alapján kalkulálta a személyi költségeket, és az óradíjban történő kalkuláció lényegi és az ajánlattevő által is szövegszerűen kiemelt eleme, hogy a megrendelő felé kizárólag (!) a produktív munkaidő kerül számlázásra, azaz a ténylegesen elvégzett munkára számított órák, amelyek a projekttel közvetlen összefüggésben merülnek fel, így a tényleges ráfordítás kerül kalkulálásra. Ezen kérelmezői érvelés téves, hiszen az ajánlatkérő nem arra tekintettel nyilvánította érvénytelenné az ajánlatot, hogy az indokolás során a bérköltségek óraszámok szerinti levezetése, kalkulálása, mint módszer ne lehetne megfelelő, hanem azért, mert az – egyébként éppen óraszámok szerint számított – bérköltségekben nem kerültek kimutatásra a közvetett, improduktív, de szükségszerűen felmerülő személyi jellegű költségek. Az óraszám alapján történő levezetés teljes mértékben megfelelő lehetett volna, ha minden felmerülő költségre kiterjed. Hangsúlyozta, hogy félrevezető a kérelmező azon érvelése, hogy improduktív jellegű költségek figyelembe vétele nem szükséges, mert a megrendelő felé a produktív munkaidő kerül számlázásra, hiszen a felek közötti elszámolás alapja nem egy ténylegesen teljesített óraszám szerint utólag kimutatott és igazolt, produktív munkaidő-elszámoláson alapul, hanem a szolgáltatások a napokban, illetve darabszám szerint megadott mennyiségekre összesítve, időszakosan arányosított elszámolása alapján kerülnek kifizetésre. A kérelmező érvelése (illetve a hivatkozott döntőbizottsági határozat) akkor lehetne releváns, ha ténylegesen teljesített, „produktív” óraszámok alapján történne a szerződés szerinti elszámolás a nyertes ajánlattevő és az ajánlatkérő között. Ilyen pl. az az eset, ha egy jelzett hiba javítására egy szerződött vállalkozó az aktuálisan éppen munkát végző (nem szabadságon lévő) munkavállalóját a helyszínre küldi, majd a végzett munkát óradíj alapon a megrendelőnek kiszámlázza: ebben az esetben valóban nem merül fel szabadsággal, helyettesítéssel, stb. kapcsolatos költség, hiszen mindig az éppen elérhető munkavállaló dolgozik. Jelen esetben azonban nem erről van szó, hanem a megjelölt 1+1+2 fő folyamatos rendelkezésre állásával, az adott konkrét munkavállalók folyamatos bevonásával történik a munkavégzés, így esetükben a szabadsággal, helyettesítéssel kalkulálni kell, illetve az elszámolás sem a ténylegesen végzett munkaidő alapján történik, hanem a teljes szerződéses díj időarányosan kerül megosztásra. A kérelmező érvelésével szemben a Kbt. 72. § (4) bekezdésében, illetve a Kbt. 73. § (4) bekezdésében hivatkozott munkajogi szabályok ajánlattevő általi figyelembevételét – különösen az Mt. munkaidőre, pihenőidőre és az ezzel szorosan összefüggő munkabérré, illetve a minimálbér és a garantált bérminimum mértékét megállapító előírásokat – az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során az ajánlatkérőnek fokozottan szem előtt kell tartania (D.4/19/2019. számú döntőbizottsági határozat). Az indokolásnak az adott foglalkoztatási jogviszony (pl. saját munkavállaló) és a szolgáltatás teljesítésével kapcsolatban megadott adatok alapján valamennyi potenciális teljesítési lehetőség szerinti költségre (pl. vasárnapi munkavégzés bérpótléka) is alátámasztó adatot kell tartalmazni (D.471/22/2020. számú döntőbizottsági határozat). Az indokolás alapján különös figyelemmel kell vizsgálni a munkajogi követelményeknek való megfelelést, az indokolásnak az ehhez szükséges levezetést, számítási módszert tartalmaznia kell. Ha az ajánlati ár levezetéséből bizonyos elemek (alapbér, szabadságok, betegszabadságok) számításának módja, módszere nem állapítható meg, vagy ellentmond a megadott összegnek, akkor ajánlatkérőnek kiegészítő indokolást kell kérnie és annak alapján kell döntést hoznia (D.495/18/2019. számú döntőbizottsági határozat).

35. Az ajánlatkérő a fenti elvek mentén vizsgálta a benyújtott indokolások tartalmát. A kérelmező a bérköltségek tekintetében megadta, hogy milyen folyamatos létszám szükséges az egyes feladatok vonatkozásában és ezen létszám tekintetében kalkulált – e tekintetben helyesen és nem vitatott tartalommal – a közvetlenül felmerülő bérköltségekkel, de kizárólag

a közvetlen költségekkel. Nem vette ugyanakkor figyelembe azt a tényt, hogy a szerződés 5 éves időtartama alatt ezen felsorolt létszámú munkavállalók szükségszerűen szabadságukat fogják tölteni a jogszerű időtartamban, illetve 5 év távlatában törvényszerű, hogy betegszabadság felmerülésével is számolni kell. Mivel az indokolásban nem került bemutatásra ráosztott, arányos külön költségként sem „tartalék” munkavállaló, aki ezen esetekben helyettesként lehet képes plusz létszámként a feladatvégzésben részt venni, így a helyettesítési költségekkel a kérelmezőnek a bemutatott munkavállalók egyedi költségei között, a többi költség sor mellett szerepeltetve kellett volna kalkulálnia és ezt követően az ezen, improduktív költségeket is tartalmazó összesített bérköltség valóban leosztható lett volna óradíjra is. A kérelmező indokolásában szereplő modell nem önmagában téves, hanem az érvénytelenség oka az, hogy ezen modellben kérelmező nem kalkulált a szükségszerűen felmerülő improduktív költségekkel, figyelmen kívül hagyva a szerződés 5 éves időtartamát és azt a tényt, hogy ezen idő alatt ilyen költségeknek jogszabály szerint kötelező felmerülniük (szabadság), illetve valószínű a felmerülésük (betegszabadság). Improduktív költségként legalább a következők szerint kellett volna kalkulálni minden munkavállalóra: évi átlag 25 nap szabadság + átlag 2 nap betegszabadság (KSH adat) + 1 nap kötelező távollét (munkáltató és jogszabály által előírt képzések, orvosi vizsgálatok átlagosan) = 28 munkanap/252 munkanap = 11,11%. Egy évben tehát a bemutatott 4 munkavállaló helyett 28 munkanapon más munkavállaló bevonása szükséges, a helyettesítési költségek pedig fejenként durván 11%-ot tesznek ki, mely egy nem elhanyagolható mértékű költség. A kérelmező jogorvoslati kérelmében tévesen arra is hivatkozik, hogy az ajánlatkérő nem vitatta, hogy bemutatott bérkalkulációja megfelel az Mt. és az egyéb jogszabályok előírásainak. A kimutatott közvetlen bérköltségek helyességét az ajánlatkérő valóban nem vitatja, mert nem a bemutatott közvetlen bérköltségek hibája miatt került sor az ajánlat érvénytelenné nyilvánítására, hanem azért, mert az egyébként helyesen szerepeltetett közvetlen bérköltségek mellett nem kerültek bemutatásra a szintén felmerülő, közvetett bérköltségek, így az óradíjra osztott érték és az ebből továbbszámított költség sem lehet megfelelő. A kérelmező tévesen hivatkozik az ajánlatkérő rezsioradíjakra vonatkozó megállapításaira is, hiszen nem kérte számon az építőipari rezsioradíj szerinti kalkulációt, ez csupán példaként került megjelölésre, nem pedig az érvénytelenség konkrét indokaként.

36. A kérelmező által a jogorvoslati eljárás során tett észrevétellel összefüggésben – mérnökórák műszaki leírásban történő megjelenése – az ajánlatkérő kifejtette, hogy a kérelmező által hivatkozott ártáblázati sor az „oktatás” költsége, így ezen sor nem tekinthető relevánsnak az indokolásban bemutatott 1 fő adminisztrátori, 1 fő projektvezetői és 2 fő mérnöki munkaerő közvetett bérköltségei szempontjából. Emellett a munkanapokban meghatározott mennyiségű feladatok esetében sem jelenik meg sehol az elszámolás során az egy munkanapra vetíthető munkaórák vizsgálata, az ajánlatkérő nem teljesítésarányosan, a produktív, kimutatott munkaórák vagy munkanapok után fizeti meg az ellenértéket, kifejezetten megtévesztő a kérelmező állítása, mely szerint időszakonként kizárólag a produktív óraszámok kerülhetnének elszámolásra. Ezzel ellentétben, a szerződéstervezet egyértelműen rögzíti (III.1. pont) a szerződéses ellenérték teljes, összesített összegét, majd a teljesítésigazolásra vonatkozóan kérte a III.6. pont figyelembe vételét. Egyértelműen megállapítható, hogy a felek között az elszámolás részben az eredménytermékek alapján (átadott eszközök, üzembe helyezés után) történik, részben a hardver bérleti díj és Universal credit díja kerül az 5 évre arányosan szétosztásra. Egyik esetben sem kerül sor a munkanapok, produktív munkavégzés vizsgálatára, eszerinti teljesítésigazolásra, hanem az árazótáblázat alapján megállapított összesített díj kerül tételenként és időszakonként megfizetésre a meghatározott ütemezés szerint, függetlenül bármely produktív munkavégzés kimutatásától. Azon kérelmezői hivatkozással összefüggésben, mely szerint munkaerőtípusokat ajánlott meg

a megjelölt bérköltségen, előadta, hogy a megjelölt munkaerőtípus szerinti szakembereknek a megadott létszámban folyamatosan rendelkezésre kell állnia, függetlenül a szakember személyétől. Nem a szakemberek konkrét személye került megadásra, hanem a szakember munkaerőtípusa (beosztása) és a szükséges létszáma, ezen szakember kör azonban folyamatosan rendelkezésre kell, hogy álljon, így a helyettesítés, távollét, stb. költségeivel kalkulálni lett volna szükséges. Végül azon kérelmezői állásponttal kapcsolatosan, amely szerint az ajánlatkérő által kimutatott, vélelmezhetően felmerülő közvetett bérköltségek mértéke elenyésző, kérte figyelembe venni, hogy az indokolási adatokat összességében kell értékelni, a kérelmező minden költséget a lehető legkisebb értéken vett figyelembe (beleértve a bérköltséget is), kifejezetten alacsony tartalék beállítása mellett. Az indokolás alapján megállapítható, hogy több olyan költség, kockázat is felmerülhet, melyek értékét együttesen figyelembe véve, a tartalék összege nem biztosítja a szerződés teljesíthetőségét a megadott ajánlati áron, így ezen – kérelmező szerint - elenyésző összegek vizsgálata is nagyobb hangsúlyt kap, hiszen a nem kalkulált költségek és kockázatok együttes mértéke már legkevesbé sem mondható elenyészőnek.

37. Az „árfolyamkülönbözettel” kapcsolatos érvénytelenségi okot érintően az ajánlatkérő nyilatkozott, hogy a kérelmező arra hivatkozik, hogy az általa bemutatott beszállítói ajánlatok alapján valamennyi költsége forintban keletkezik, így árfolyam különbséggel nem kell kalkulálnia. Önmagában véve ezen állítás valóban lehetne igaz, azonban a kérelmező ismételen elköveti azt a hibát, hogy a közvetlenül és közvetetten felmerülő költségeket összemosza, illetve utóbbiakat nem veszi figyelembe. A jelen közbeszerzés tárgyát képező termékek gyártója az amerikai Oracle vállalat, így a disztribútori beszerzés során az első beszerzési szinten a költségek minden esetben dollárban merülnek fel. A disztribútor valóban adhat ugyan forint alapú ajánlatot az ajánlattevőnek, mint viszonteladónak, közöttük az elszámolás lehet forint alapú, azonban ésszerűen viselkedő gazdasági szereplőként egyetlen disztribútor sem fogja figyelmen kívül hagyni az USD/HUF árfolyamból adódó kockázatokat és költségeket, melyet közvetetten így a kérelmezőnek is figyelembe kellett volna vennie ajánlatában, különösen egy 5 éves szerződés esetében. Valamennyi beszállító megadta az ajánlata érvényességi idejét, vagy olyan ÁSZF-re hivatkozott, mely az árfolyamkockázatok kezelését szabályozza. A három beszállítói ajánlat közül valamennyinek az érvényességi ideje lejárt már az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásakor is, ennek ellenére maga a kérelmező sem hivatkozik arra, hogy beszállítói az eredetileg bemutatott árakat változatlanul tartották volna a vitarendezés vagy jogorvoslati kérelem benyújtásakor, a 2024. augusztusa óta tapasztalható jelentős USD/HUF árfolyamromlás ellenére. A kérelmező csatolt ugyan egyetlen, a TD SYNEX által kiadott nyilatkozatot a vitarendezése során, de az is csak a forint alapú és nem előre történő fizetést támasztja alá, nem pedig a változatlan ajánlati árat vagy a korábbi ajánlatban hivatkozott ÁSZF alkalmazásának kizárását. Az először csak az előzetes vitarendezés során csatolt, 2024. novemberi keltezésű irat még akkor sem lehetett volna alkalmas az árfolyamkockázat kizárásának igazolására, ha egyáltalán tartalmazott volna erre vonatkozó adatot: ezen információt, igazolást – már ha létezett volna ilyen – legkésőbb a kiegészítő indokolás során valamennyi beszállítói árajánlat vonatkozásában be kellett volna mutatnia a kérelmezőnek, különben ajánlatkérő hogyan vehette volna azt figyelembe az indokolásra vonatkozó bírálata során. Az ajánlatkérő kifejezett kérdést tett fel az árfolyamkockázattal kapcsolatban a kiegészítő indokoláskérés során, így, amennyiben a kérelmező által hivatkozott módon ilyen kockázat valóban nem merülne fel, erre vonatkozó beszállítói nyilatkozatokat, igazolásokat a kérelmezőnek már a kiegészítő indokolásában csatolnia kellett volna. A kérelmező a jogorvoslati kérelemben arra hivatkozik, hogy kifizetésre forintban kerül sor közötté és beszállítói között, így ebben a tekintetben árfolyam kockázat nem értelmezhető. Hallgat azonban arról a tényről, hogy a forint alapú kifizetésre

azonos forint összeggel a beszállítói ajánlatok alapján csak bizonyos ideig, bizonyos árfolyam mellett kerülhet sor, majd az adott időn túl, vagy az árfolyam romlása esetén a kifizetés forint alapú maradhat ugyan, de értéke szignifikánsan változik. A kérelmező ezzel szemben arra hivatkozik, hogy csatolta a beszerzési árai alátámasztására szolgáló árajánlatokat, így végig ajánlatkérő rendelkezésére állt minden olyan irat, amely igazolja az árfolyamkockázat hiányát. Bár a beszállítói árajánlatok valóban csatolásra kerültek, de azok éppen, hogy az ajánlati árral kapcsolatos kétségeket támasztották alá, hiszen mindhárom ajánlatból megállapítható volt az időhöz és/vagy ÁSZF-hez (árfolyamhoz) kötöttség, mely a bírálattal eltöltött idő, valamint a szerződés 5 éves időtartama és az árfolyam alakulása szempontjából kérdésessé teszik a kérelmezői árképzést. Az ajánlatkérő számításai szerint csak a 2024. augusztusa óta mostanáig eltelt időben olyan árfolyamromlás következett be, mely a kérelmezői árakat és az árfolyamot figyelembe véve nagyságrendileg 240 millió Ft (jelenlegi árfolyamszinttel kalkulált) különbséget, vagy lehetséges elvi legrosszabb esetként (elmúlt 5 év legrosszabb USD/HUF árfolyamát figyelembe véve) 640 millió Ft különbséget jelenthet az ajánlati árakhoz képest. Ekkora tartalékot a kérelmező ajánlati ára pedig még megközelítőleg sem tartalmaz. Megjegyezte továbbá, hogy a TD Synnex általános szerződéses feltételeket, így az árfolyamváltozás áthárítását is tartalmazó oldala (elérhetőség és tartalom az EVK válaszban rögzítve) maga is kiemeli, hogy ezen feltételektől csak külön szerződésben meghatározott esetekben lehet eltérni, ilyen szerződés azonban az érvénytelenséget tartalmazó döntés napjáig nem került bemutatásra.

38. Az ajánlatkérő idézte, hogy a kérelmező a jogorvoslati kérelemben megjegyzi azt is, hogy saját maga nem hivatkozott a TD SYNEX általános szerződéses feltételeire, és ezen ÁSZF-re vezető link szerepelt ugyan a beszállító ajánlatában, de ennek „semmilyen kihatása nincs arra, hogy az ajánlati árak HUF alapúak” és az ajánlatadó a Ptk. alapján ajánlatához kötve van. Az ajánlatához a beszállító a Ptk. alapján valóban kötve van ugyan, de éppen a Ptk. alapján ezen kötöttségnek időbeli korlátja is van, illetve az ajánlat részeként hivatkozott ÁSZF is az ajánlat részévé válik. A bemutatott beszállítói ajánlatok forint alapúságát az ajánlatkérő soha nem is vitatta, a kérdés az, hogy a forintban meghatározott konkrét összeg meddig és milyen feltételek mellett köti a beszállítót. Más devizanemre, a kérelmező állításával egyetértve, valóban nem térhet át a beszállító (legalábbis a kötöttség ideje alatt), azonban ugyanazon devizában lényegesen nagyobb összegre igen, amennyiben az ajánlatban vállalt időtartam vagy feltétel (árfolyam szint) eltelt vagy megváltozott. Márpedig mind az időtartam eltelt, mind az árfolyam jelentős romlása tényként megállapítható volt már akkor, amikor az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenségéről döntést hozott. A kérelmező állításával szemben ezen anomália feloldására a kiegészítő indokolás benyújtását követő további felvilágosításkéréssel sem lett volna lehetőség, hiszen a kérelmező a kiegészítő indokolása során csupán kijelentette, hogy „nem merül fel árfolyamváltozásból eredő költség”, ennek igazolására semmilyen iratot nem csatolt, annak ellenére, hogy az ajánlatkérő a kiegészítő indokolásra vonatkozó felhívásban kifejezetten utalt a disztribútori költségekre. A kérelmezőnek lett volna lehetősége állítása alátámasztására a kiegészítő indokolás során, amennyiben erre vonatkozó igazolással, irattal, ajánlattal rendelkezett volna, kiemelve, hogy ezek beszerzése már csak azért is kötelezettsége lett volna, mert a beszállítói árajánlatok érvényessége időközben egyébként is lejárt. Ilyen irat, változatlan összegű ajánlat azonban vélhetően nem áll a kérelmező rendelkezésére, különben az akár a vitarendezés, akár a jogorvoslati eljárás részeként csatolásra kerülhetett volna. A kérelmező továbbá az ajánlatkérő terhére rója, hogy nem kért felvilágosítást, de sem az előzetes vitarendezési kérelem, sem a jogorvoslati eljárás során nem szolgáltatott olyan iratot, mely a bírálat során más eredményhez vezetett volna, ha csatolásra kerül egy esetleges felvilágosítás kérés alapján. Ebből következően feltételezhető, hogy a kérelmező egy, a költségekre csak részben fedezetet

nyújtó alacsony árral kíván nyertessé válni az eljárásban, arra alapozva, hogy az 5 éves szerződéses időszak alatt az ajánlatkérő kénytelen belemenni egy esetleges szerződésmódosításba, áremelésbe, amennyiben a szerződés lehetetlenülését el kívánja kerülni. Az ajánlatkérő ugyanakkor a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításával éppen ezt a kockázatot kívánja elkerülni, ezen okból került sor valamennyi ajánlattevő vonatkozásában az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára. Ezen okból került sor arra is, hogy az ajánlatkérő az általa észlelt és kalkulált kockázatok összegét összevetette a kérelmező által kimutatott tartalék és nyereség mértékével és az érvénytelenné nyilvánítás során figyelembe vette, hogy a tartalék és nyereség együttes összege sem elég még az észlelt kockázatok töredékére sem. Az ajánlatkérő nem a nyereségképzés mértékét kívánta ezzel számon kérni a kérelmezőn, hanem azt a további kockázatot ismerte fel, hogy a teljes üzleti rizikó volumenére a tartalék és nyereség tervezett, kimutatott összege közel sem képez elegendő fedezetet.

39. A kérelmező észrevételével összefüggésben megjegyezte, hogy amerikai gyártótól dollár alapú elszámolás szerint megvásárolható termék esetében egyetlen disztribútor sem vállalja át az árfolyamkockázatot „örök időkre”. A megadott beszállítói árak mindegyike kifejezetten tartalmazta az ajánlat érvényességi idejét, a piaci gyakorlattól és az ésszerű viselkedéstől merőben eltérő lenne, ha egy disztribútor az árfolyam jelentős romlása ellenére az általa dollárban fizetendő árat az aktuális árfolyamon forintban el nem érő, veszteséget generáló áron adná tovább a partnerének az ajánlati kötöttség lejártát követően. A jelenlegi gazdasági környezetben nem rosszhiszemű, hogy az ajánlatkérő nem az elmúlt 5 év legjobb USD/HUF árfolyamával kalkulált. Számolt a jelenlegi árfolyamszinttel és a legrosszabb árfolyamszinttel egyaránt, megadva így a 240 millió – 640 millió forint közötti kockázati sávot. A jelenlegi árfolyamtrendek alapján a kérelmező által említett 290 forintos USD árfolyam nem tekinthető reálisnak, az elmúlt 12 hónapban a dollár árfolyama nem tartózkodott a 350 forintos szint alatt sem, jelenleg pedig meghaladja a 400 forintot.

40. A „finanszírozási költség”-et érintő kifogással kapcsolatosan az ajánlatkérő arra hívta fel a figyelmet, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmében maga is elismeri, hogy ellentmondás áll fenn a csatolt beszállítói ajánlat fizetési határidőre vonatkozó része és az abban hivatkozott, így az ajánlat részét képező ÁSZF között. Ezen ellentmondást az indokolás és kiegészítő indokolás során nem oldotta fel, erre vonatkozó iratot kizárólag az előzetes vitarendezés során csatolt, akkor is kizárólag a három beszállítói ajánlat közül egyetlen ajánlatra vonatkozóan. A finanszírozási költségek valóban nem feltétlenül képezik minden indokolás szükségszerű részét, azonban ekkora volumenű, ilyen összegű előfinanszírozást igénylő projekt esetében egy ajánlatkérőben természetesen felmerül a kérdés a finanszírozhatósággal és likviditással kapcsolatban. Kérelmező – erre vonatkozó kérdés ellenére – nem adott tájékoztatást arról, hogy a szükséges, milliárdos tételű költségeket cash-flow alapján saját likvid forrásai terhére kívánja előlegezni, vagy erre külső hitelintézetet, hitelkeretet, stb. vesz igénybe, csupán azt jelentette ki minden alátámasztás nélkül, hogy finanszírozási költség nem merül fel. A beszállítói költségek teszik ki a teljes bekerülés túlnyomó részét (több, mint 90%-át), így ezen kérdés vizsgálata nem mellőzhető és a kapott, az indokolások során rendelkezésére álló adatok alapján nem győződhetett meg arról, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges előfinanszírozás módja megoldott, költsége vagy forrása biztosított.

41. A „nyereséget” érintően az ajánlatkérő állította, hogy nem önmagában a nyereség mértékét vizsgálva tartotta szükségesnek az érvénytelenség megállapítását, hanem összességében állapította meg, hogy az előrelátható, de a kérelmező által nem kalkulált

költségek és kockázatok, üzleti rizikó reális értékére a kimutatott nyereség és tartalék együttes összege sem képez megfelelő fedezetet. Utalt továbbá e körben arra, hogy a Döntőbizottság más ügyben is rögzítette, hogy olyan érvelés, hogy egyes nem kalkulált költségek a haszonból kerülnek kifizetésre, nem fogadható el objektív, megalapozott indokolásként. Az indokolásadások során visszaélésre adhatna okot, ha egy ajánlattevő egy-egy költségtényezőt beleérthetne a nyereségbe. Épp ezért fontos az, hogy a felmerülő költségeket abban az árelemben kell kalkulálni, feltüntetni és bemutatni, ahol azok felmerülnek. Ha az egyes árelemek nem egyértelműen kerülnek bemutatásra az ajánlattevő részéről, illetve, ha az ajánlattevő nem ott kalkulálja az egyes költségeket, ahol azok felmerülnek, nem mutatja be konkrétan, hogy mekkora összeggel számolt, akkor az az ajánlatkérő számára nem ellenőrizhető, és nem tud meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról, teljesíthetőségéről. Az ilyen tartalmú indokolás nem alapozza meg az ajánlati ár objektív alátámasztását, a teljesíthetőség igazolását, pedig az indokolásnak erre kell szolgálnia (D.215/21/2022.). Ezen elv mentén a felmerülő, jelentős mértékű kockázatok fedezetéül még akkor sem szolgálhatna a kimutatott, elenyésző mértékű nyereség, ha erre egyáltalán összegénél fogva alkalmas lenne. Az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során az indokolási adatok minden üzleti kockázatra kiterjedő, fokozott vizsgálatát önmagában szükségessé tették az alábbi körülmények is. Egy 5 évre szóló, 3 milliárd forint nagyságrendű, több százmillió forintos (szélsőséges esetben több mint félmilliárdos) nagyságrendű árfolyamkockázatnak kitett termékeket érintő projektben a teljes öt év alatt a kérelmező mindösszesen 6 millió forint (kb. 0,2%) tartalékkal kalkulál és összesen 20 millió forint (kb. 0,7%) nyereségre számít a legminimálisabbra szorított költségstruktúra mellett. Végül kiemelte, hogy a kérelmező által benyújtott költségek az árfolyamkockázatból fakadóan legalább 240 millió forinttal növekedtek jelen beadvány napjáig. E tény önmagában, minden további indokolás nélkül igazolja, hogy a kérelmező árképzése nem megfelelő, a szerződés ezen az áron várhatóan nem lenne általa teljesíthető.

42. A kérelmező jogorvoslati eljárás során tett észrevételével összefüggésben nyilatkozott az ajánlatkérő, hogy a kérelmező által említett időbeli egyezőség nem állapítható meg, illetve nem törvényszerű a kifizetések során. A kérelmező a termékeket a beszállítótól átveszi, a beszállító a számlát kiállítja, a fizetési határidő megkezdődik. Vélhetően a beszállítótól való átvétel és az ajánlatkérő felé való teljesítés között is eltelik idő, ezt követően kerül sor az átadás-átvételre, mely során alapvetően is 7 napja van a szerződés szerint az ajánlatkérőnek a teljesítésigazolás kiadására, de ez további időt is igénybe vehet, ha a kiállítás feltételét képező dokumentumok hiányosak, hibásak. Ezt követően állíthatja ki a számlát a kérelmező (véltetően szintén nem feltétlenül még aznap), és innen indul el az ajánlatkérő 30 napos fizetési határideje. Összességében tehát nincs arra garancia, hogy nem áll be hamarabb a kérelmező fizetési kötelezettsége a partnere felé, mint ahogy az ajánlatkérő kifizeti az ellenértéket. A kérelmező a beszállító „utólagos” számlázására hivatkozik, kiemelve, hogy az ajánlatkérő viszont „előre fizet” – ezen érvelés viszont megint félrevezető, hiszen mind a kérelmező a saját beszállítója felé, mind az ajánlatkérő a kérelmező felé akkor fizet, amikor a teljesítés, szállítás, átadás-átvétel és teljesítésigazolás megtörtént. A beszállító felé való „utólagos” fizetés csupán annyit jelent, hogy nem a termék átvételét megelőzően kell annak árát előre megfizetni, annak átvételét követően azonban a fizetési határidő elindul. Ezt meghaladóan felhívta a figyelmet, hogy továbbra sem ismert, még a viszontválasz alapján sem, hogy a szükséges, milliárdos tételű költségeket cash-flow alapján saját likvid forrásai terhére kívánja előlegezni a kérelmező, vagy erre külső hitelintézetet, hitelkeretet, stb. vesz igénybe, csupán azt jelentette ki minden alátámasztás nélkül indoklásaiban, hogy finanszírozási költség nem merül fel.

43. Az ajánlatkérő kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását és a kérelmező kötelezését a jogorvoslati eljárás során felmerült költségek viselésére.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

44. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi uniós értékhatárt meghaladó értékű nyílt közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívását 2024. július 17-én küldte meg közzététel céljából, a Döntőbizottság tehát a Kbt. e napon hatályos előírásai alapján hozta meg döntését.

45. A jogorvoslati kérelem egy kérelmi elemet tartalmazott, amely az ajánlatkérő által alkalmazott érvénytelenségi indokokat kifogásolta.

46. Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU Irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 69. Cikk (1) és (3) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik.

(3) Az ajánlatkérő szervnek az ajánlattevővel folytatott konzultáció útján ellenőriznie kell a megadott információkat. Az ajánlatkérő szerv csak abban az esetben utasíthatja el az ajánlatot, ha a közölt bizonyítékok nem indokolják kielégítően az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek alacsony szintjét, figyelembe véve a (2) bekezdésben említett elemeket. Az ajánlatkérő szervnek el kell utasítania az ajánlatot, ha megállapította, hogy az ajánlat azért tartalmaz kirívóan alacsony összeget, mert nem tesz eleget a 18. cikk (2) bekezdésében említett alkalmazandó kötelezettségeknek.

A Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálathoz az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálathoz cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) – (4) bekezdései szerint

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekéről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

47. A jogorvoslati kérelem tárgyát a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása képezi, és a fennálló joggyakorlat alapján ilyen esetben a Döntőbizottság az érvénytelenség megállapításához vezető folyamatot vizsgálja meg, amelynek során mindenekelőtt az ajánlatkérő érvénytelenségi indokolásából indul ki. A Döntőbizottság egyetértett az ajánlatkérővel abban, hogy az ajánlattevőnek a Kbt. 72. §-a szerinti, ajánlati árát érintő indokolása körében kizárólag az indokolás, kiegészítő indokolás során előterjesztett dokumentumok figyelembe vételére van lehetőség, az előzetes vitarendezési- és esetleges jogorvoslati kérelemben benyújtott dokumentumok az ajánlati ár alátámasztottsága tekintetében nem értékelhetők. Mindezt alátámasztja egyébként az Irányelv 69. Cikk (1) és (3) bekezdése is, amely kiemeli, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlattevővel folytatott „konzultáció” során kell ellenőriznie az ár vagy költség tekintetében megadott információkat, továbbá a Kbt. 72. § (1) – (3) bekezdései is, amelyek szerint az ajánlatkérőnek az ajánlattevő által benyújtott indokolások alapján kell meggyőződnie a szerződés adott ajánlati áron történő teljesíthetőségéről. A Döntőbizottság szerint ezért a későbbiekben, az érvénytelenségi döntést követően, más célra szolgáló eljárásokban, így az előzetes vitarendezési vagy a jogorvoslati eljárásban benyújtott dokumentumok nem vehetők figyelembe abból a szempontból, hogy az ajánlatkérő jogszerű döntést hozott-e. Mindezen megállapítást egyébként alátámasztja a Fővárosi Törvényszék 106.K.704.340/2023/18. számú jogerős ítélete is, amelyben a bíróság is kimondta, hogy „az összegezésben megjelenített indokok jogszerűsége az összegezésben megjelölt indokok vizsgálata alapján” vizsgálható felül, ezért az ügyfelek jogorvoslati eljárásban benyújtott észrevételei nem értékelhetők.

48. A kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítására a 2024. november 12-én megküldött közbenső döntés szerint a Kbt. 73. § (2) bekezdése alkalmazásával azért került sor, mert az ellenszolgáltatás az ajánlatkérő szerint három különálló okból aránytalanul alacsonynak minősült. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a kérelmezőtől egy esetben kért indokolást, egy másik esetben pedig kiegészítő indokolást. Az egyes érvénytelenségi indokokat illetően a Döntőbizottság az alábbiakra volt figyelemmel.

49. Az első érvénytelenségi ok szerint a kérelmező nem számolt a nem produktív vagy „holt” személyi jellegű költségekkel az ajánlati ára képzésekor. Az ajánlatkérő az érvénytelenséget arra alapította, hogy a kérelmező nem egy átlagos, a teljesítéshez kapcsolódó bérköltséggel számolt, hanem a munkavállalók bértartója szerinti bruttó bérekkel, amelyek őt akkor is terhelik, ha a munkavállaló valamely ok miatt nem dolgozik, ugyanakkor a megrendelő felé történő kiszámlázásra ezek tekintetében nincs lehetőség. A kérelmező szerint egyrészt ez a hiányosság nem kérhető számon rajta, mert az indokoláskérésben sem szerepelt, másrészt hivatkozott döntőbizottsági határozatra, amelyből következően az indokolása elfogadható, továbbá nyilatkozott, hogy árajánlatába kizárólag a produktív munkaórák kerültek figyelembe vételre.

50. A kérelmező észrevételeivel összefüggésben a Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2024. szeptember 13-án indokolást kért a kérelmezőtől, amelyben kérte a „személyi jellegű ráfordítások” és a „munkaadót terhelő foglalkoztatói járulékok” ismertetését. A kérelmező a 2024. szeptember 20-i indokolásában külön bontotta az adminisztrátori, igazgatási/projektvezetői és a mérnök-szakmai bérköltségeket és közterheket, nyilatkozott, hogy 1-1 fő adminisztrátorral, illetve igazgatási/projektvezető szakemberrel, valamint két fő mérnökkel számol, utóbbi tekintetében megjegyezte, hogy a „gyártói szolgáltatás” jelentős mértékű, ezért e körben a gyártó által alkalmazott mérnökök is bevonásra kerülnek. A kérelmező a szakembereknél a bérköltségeket évekre és a teljes szerződéses futamidőre is lebontotta. Az ajánlatkérő mindezeket követően a 2024. október 10-i kiegészítő indokoláskérés 1. pontjában kifejezetten kérte a „holt” költségek ismertetését, vagyis azokat a „járulékos költségeket, amelyek a munkavállalói állomány” kiesése idejére merülnek fel, „mint helyettesítési/pótlási költségek”. A kérelmező kiegészítő indokolásában kifejtette, hogy a „feladatok elvégzéséhez szükséges óraszámok alapján kalkulálta a bér és egyéb költségeket”, illetve, hogy mely okok miatt nincs szükség a munkával nem töltött idő figyelembe vételére.

51. A Döntőbizottság a fentiek alapján rögzíti, hogy az érvénytelenség alapjául szolgáló azon körülmény, hogy az ajánlatkérő szerint az ajánlati ár azért is aránytalanul alacsony, mert nem tartalmazza az ún. improduktív költségeket, a kiegészítő indokoláskérésben megfogalmazódott, így ebben a tekintetben a kérelmező abban a helyzetben volt, hogy indokolását, álláspontját a kiegészítő indokolásnyújtás során előterjessze, ezt a kérelmező meg is tette. A Döntőbizottság ezt követően rögzíti, hogy egyetértett a kérelmezővel abban, hogy a jelen ügyre irányadó a Döntőbizottság D.52/15/2023. számú határozatában kifejtett álláspont. Áttekintve a közbeszerzési dokumentumokat, megállapítható, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzés leírásában nem írta elő, hogy bizonyos feladatokat kizárólag egy meghatározott személy végezhet, más nem. Meghatározta az egyes feladatok ellátásának időigényét napokban, illetve egy esetben, órában, azt azonban nem rögzítette, hogy bármely tevékenységet – legyen szó akár projektvezetői, adminisztrátori vagy mérnöki tevékenységről – kizárólag ugyanazon, egy fő végezheti el. A kérelmező ajánlatában nem is konkrét személyekkel számolt, hanem az adott projektre konkrét időráfordítást adott meg, tehát az improduktív költségek semmiképp sem kerülhetnek az ajánlati árba beszámításra. Mint ahogy a Döntőbizottság is rögzítette a korábbi, irányadónak tekinthető határozatában, amennyiben „a feladatok elvégzéséhez szükséges óraszámok alapján” kalkulálják a „bér és egyéb költséget”, „nem releváns a szabadság, betegszabadság, helyettesítés értéke”, a Döntőbizottság nem látta indokát, hogy ezen általános megállapítástól a jelen ügyben eltérjen.

52. A Döntőbizottság nem osztotta az ajánlatkérő azon álláspontját sem, hogy a „holt” költségekkel összefüggésben azért lehet helye az érvénytelenné nyilvánításnak, mert ezek feltüntetése hiányában az ajánlati ár képzése során automatikusan nem kerültek betartásra a munkajogi előírások. Az ajánlatkérő olyan konkrét, a jelen ügyre alkalmazandó munkajogi normát, amelyet a kérelmező az ajánlati ára képzésével – a „holt” idők figyelmen kívül hagyásával – megsértett, nem jelölt meg sem az érvénytelenségi indokolásában. Másrészt azt a jelen ügyben semmi nem zárja ki, hogy amennyiben a figyelembe vett munkavállaló átmenetileg kiesik a munkavégzésből, őt a kérelmező egy másik munkavállalójával helyettesítse. Az ajánlatkérő érvrendszerének elfogadása esetén az ajánlattevők terhére lehetne akár róni azt is, hogy nem számoltak a munkavállalók távozásával és a pozíció betöltésének költségeivel (pl. azzal, hogy az új munkatárs magasabb béren kerül foglalkoztatásra), amely nyilvánvalóan az indokoláskérés jogalkotói céljával ellentétes, ellenőrizhetetlen és visszaélésekre lehetőséget adó következményekhez vezetne.

53. A Döntőbizottság szerint tehát a kérelmező ajánlatának az „improduktív” vagy „holt” költségekkel összefüggő érvénytelenné nyilvánítására a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdésébe ütköző módon került sor.

54. A második érvénytelenségi ok szerint a kérelmező nem számolt az árfolyamváltozással árajánlata során. A Döntőbizottság egyetértett a kérelmező azon álláspontjával, hogy mivel az ajánlatkérő az érvénytelenséget ebben a körben kizárólag arra alapította, hogy szerinte a TD Synnex árajánlatából és általános szerződéses feltételeiből, valamint összességében az indokolásokból nem következett, hogy az árajánlat mentes az árfolyamváltozásból eredő kockázatoktól, a jogorvoslati eljárásban is kizárólag ezen indok felülvizsgálata lehetséges.

55. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2024. szeptember 13-án indokolást kért a kérelmezőtől, amelyben kérte az „egyéb szolgáltatások költségei” ismertetését is. A kérelmező a 2024. szeptember 20-i indokolásában nyilatkozott, hogy „árfolyam kockázattal összefüggő költség” nem merül fel esetében. Az ajánlatkérő mindezeket követően a 2024. október 10-i kiegészítő indokoláskérés 4. pontjában kifejezetten kérte a kérelmező tájékoztatását, hogy „miért nem tartja indokoltnak az árfolyamkülönbözetre történő tartalékképzést az alvállalkozói/disztribútori teljesítések vonatkozásában”, a kérelmező tehát abban a helyzetben volt, hogy indokolását, álláspontját a kiegészítő indokolásnyújtás során előterjessze, és ezt meg is tette. A Döntőbizottság nem osztotta a kérelmező azon álláspontját, amely arra vonatkozott, hogy az ajánlatkérő az ajánlati ár alátámasztottságára vonatkozó aggályait nem kommunikálta előzetesen vele, ezért az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása jogsértő. A vonatkozó joggyakorlat szerint – amelyet egyébként a kérelmező ismertetett is a jogorvoslati eljárás során a D.418/19/2022. számú döntőbizottsági határozatra hivatkozással – amennyiben a kérelmező lehetőséget kapott arra, hogy ajánlati árát megindokolja, és az ajánlatkérőtől érthető és részletes tájékoztatást kapott arról, hogy mely körülmények tekintetében szükséges indokolást, illetve kiegészítő indokolást adnia, az ajánlat érvénytelenné nyilvánításának jogellenes volta nem állapítható meg. A Döntőbizottság így kizárólag abban a kérdésben foglalhatott állást, hogy az ajánlatkérő egyértelműen megfogalmazott kiegészítő indokoláskérésére adott kérelmezői válasz mennyiben tekinthető objektívnek. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondata szerint az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ezen adatcsoportba legfőképpen azon adatok és a rájuk vonatkozó indokolások tartoznak, amelyek

az ajánlatkérő meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, azaz az indokoláskérésben felsorolt adatok, a Kbt. 72. § (2) bekezdése pedig az indokolás objektív jellegét emeli ki. Az indokolás akkor objektív, ha abból egyértelműen megállapítható, hogy a szerződés az adott ajánlati áron teljesíthető. Jelen esetben az ajánlatkérő azon kiegészítő indokoláskérésére, amely arra vonatkozik, hogy mely okból nem merül fel árfolyamkockázat a teljesítés során, akkor ad a kérelmező objektív indokolást, ha alátámasztja a teljesítés árfolyamkockázattól való mentességét. A Döntőbizottság a kérelmező kiegészítő indokolását mindezek előre bocsátását követően az alábbiak szerint vizsgálta meg.

56. Hangsúlyos, hogy a kérelmező indokolásában úgy nyilatkozott, hogy árfolyamkockázat esetében nem merül fel és indokolása mellékleteként csatolta a TD Synnex forintban adott árajánlatát, amelyben szerepelt, hogy „lejárati dátuma: 2024.10.16.”, valamint maga az árajánlat egy internetes elérhetőséget is tartalmazott, amelyen keresztül az ajánlatot adó cég általános szerződéses feltételei (a továbbiakban: ÁSZF) voltak elérhetők. A Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmező indokolása nem felelt meg a Kbt. 72. § (2) bekezdése szerinti objektivitás követelményének, tekintettel arra, hogy az ajánlati ár alátámasztása céljából olyan dokumentumot csatolt, amely nemhogy a teljesítésig, de a közbeszerzési szerződés megkötéséig sem volt érvényes. Másrészt azért sem volt alkalmas az ajánlati ár alátámasztására, mert függetlenül attól, hogy a TD Synnex forintban adta az árajánlatát, az árajánlat olyan dokumentumra – az ÁSZF-re – hivatkozott, amelynek 6.10. pontja kifejezetten lehetővé teszi a szállító áremelését pl. árfolyamváltozás miatt. A Döntőbizottság álláspontja szerint ezt követően a kérelmező kiegészítő indokolásában sem adott a Kbt. 72. § (2) bekezdésének megfelelő, objektív választ azzal összefüggésben, hogy mely okból nem tartja indokoltnak árfolyamkockázattal kapcsolatos tartalék képzését. A kiegészítő indokolás kizárólag a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát tartalmazta, hogy ajánlati árai forintban értendők és öt évre vonatkoznak.

57. A Döntőbizottság egyetértett az ajánlatkérővel abban, hogy a kérelmező ajánlati ára az árfolyamkockázattal összefüggésben nem került objektív módon alátámasztásra. A Döntőbizottság figyelembe vette azon joggyakorlatot, amely szerint az ajánlati árakat az ajánlatadás pillanatában fennálló, ajánlattevő rendelkezésére álló ajánlati árakon kell kalkulálni, a jelen ügyben azonban a kérelmező állításával ellentétben nem ez okozott érvénytelenséget. A kérelmező a jelen közbeszerzés során a joggyakorlatnak megfelelően, az általa az ajánlattételkor ismert ajánlati árakon képezte ajánlati árát. Az indokolás során azonban azt nem tudta alátámasztani, hogy a TD Synnex által, összesen 2.627.895.725,53.-Ft értékben adott árajánlat esetében az öt éves szerződéses időszakban nem történik áremelkedés, sőt az általa csatolt iratok az ajánlatkérő állításával egyezően kifejezetten az ellenkezőket - az árfolyamváltozásból eredő költségváltozás lehetőségét - igazolták.

58. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmező ajánlata a Kbt. 72. § (3) bekezdés utolsó mondata alapján érvénytelennek minősül. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező előzetes vitarendezési kérelme mellékleteként csatolt dokumentumot, amellyel kapcsolatosan rögzíti, hogy az Irányelv fentiekben hivatkozott előírása, valamint a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondata szerint az ajánlattevőnek az ajánlatkérői konzultáció, az indokolása, kiegészítő indokolása során kell valamennyi olyan dokumentumot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, amely alátámasztja, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Az ajánlatkérő kizárólag az indokolásokat köteles ebből a szempontból vizsgálni, az előzetes vitarendezési eljárás során pedig kizárólag az érvénytelenségi döntés jogszerűsége vizsgálható felül, további, a Kbt. 72. §-a körébe tartozó indokolás előterjesztésének nincs helye.

59. A harmadik érvénytelenségi ok szerint a kérelmező által csatolt iratok nem támasztják alá, hogy a szerződés teljesítése során nem merül fel a kérelmező részéről finanszírozási nehézség, illetve költség. A Döntőbizottság ehelyütt is figyelemmel volt arra, hogy az érvénytelenségi indokolás kizárólag a TD Synnex árajánlatával összefüggésben tartalmaz megállapításokat, így mivel az ajánlatkérő az érvénytelenséget ebben a körben kizárólag arra alapította, hogy szerinte a TD Synnex árajánlatából és általános szerződéses feltételeiből, valamint összességében az indokolásokból nem következett, hogy az árajánlat mentes a finanszírozási költségektől, a jogorvoslati eljárásban is kizárólag ezen indok felülvizsgálata lehetséges.

60. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2024. szeptember 13-án indokolást kért a kérelmezőtől, amelyben kérte az „egyéb szolgáltatások költségei” ismertetését is. A kérelmező a 2024. szeptember 20-i indokolásában nyilatkozott, hogy „finanszírozási [...] költség” nem merül fel esetében. Az ajánlatkérő mindezeket követően a 2024. október 10-i kiegészítő indokoláskérés 5. pontjában kifejezetten kérte a kérelmező tájékoztatását arról, hogy „hogyan kívánja biztosítani a költségek felmerülése és azok Ajánlatkérő általi megtérítése közti időintervallumra eső finanszírozási költségeit”, valamint, hogy „az Indokolás mely tételei tartalmazzák a szerződés üzleti kockázataira történő fedezetképzést”. A Döntőbizottság a jelen, érvénytelenségi döntés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben is megállapította, hogy a kérelmező abban a helyzetben volt, hogy indokolását, álláspontját a kiegészítő indokoláskérés során előterjessze, és ezt meg is tette. A Döntőbizottság hivatkozik ehelyütt is a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatában rögzített ajánlattevői kötelezettségre, valamint arra, hogy az indokolásoknak objektívnek kell lennie, vagyis a jelen esetben – mivel a kiegészítő indokoláskérés tartalmát nem vitatta - azt kellett alátámasztania a kérelmezőnek, hogy finanszírozási költsége nem merül fel a TD Synnex szolgáltatásait illetően. A Döntőbizottság a kérelmező kiegészítő indokolását mindezek előre bocsátását követően az alábbiak szerint vizsgálta meg.

61. Hangsúlyos, hogy a kérelmező indokolásában úgy nyilatkozott, hogy finanszírozási költség esetében nem merül fel. Indokolása mellékleteként csatolta a TD Synnex árajánlatát, amelyben szerepelt, hogy „az ajánlatban részletezett tételeket öt egyenlő részletben számlázzuk, minden évben előre, kivéve a 8. sorban szereplő installation szerviz tételt, amely az első évben kerül számlázásra”. Az ajánlat azt is tartalmazta, hogy a „fizetési feltétel: 45 napon belül”, valamint az ajánlatban elérhetővé tett ÁSZF 6.4. pontjából valóban az következett, hogy a TD Synnex számlái „azonnal esedékesek és a kézhezvételt követően azonnal fizetendők”. A Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmező indokolásával összefüggésben a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondata alapján joggal merültek fel az ajánlatkérőnek a kiegészítő indokoláskérésben kifejtett kétségei, arra is figyelemmel, hogy a TD Synnex árajánlata összességében 2.627.895.725,83.-Ft ellenértékben került csatolásra. A Döntőbizottság ezt követően megállapította, hogy a kérelmező kiegészítő indokolásában sem adott a Kbt. 72. § (2) bekezdésének megfelelő, objektív választ azzal összefüggésben, hogy mely okból nem merülnek fel finanszírozási költségei. A kérelmező először arra hivatkozott, hogy „minden évben előre történik az éves szolgáltatási díj kifizetése”. Majd az „opcionális Universal Credit tekintetében” nyilatkozott, hogy „valamennyi szolgáltatás [...] tekintetében [...] a gyártó [...] képvisellete utólag állítja ki a számláját és az [...] ajánlatkérő utólag fizeti annak ellenértékét”, végül kérte figyelembe venni az indokolásában megjelölt 6.000.000.-Ft tartalékkeretet.

62. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlat érvénytelenné nyilvánításának alapját képező TD Synnex által teljesített „Oracle Exadata CC rendszer” esetében az indokolás során csatolt iratok alapján nem látta alátámasztottnak, hogy a TD Synnex a szerződés teljesítése során el kíván térni az ÁSZF ajánlatkérő által hivatkozott 6.4. pontjában foglaltaktól. Az indokolás során csatolt ajánlat 2024. október 16-áig volt érvényes és a kérelmező a kiegészítő indokolása során egyéb, az ÁSZF-től eltérő megállapodást nem bocsátott rendelkezésre, így az ajánlatkérő alappal indult ki abból, hogy a kérelmezőnek a disztribútor részére az évente előre kibocsátott számlák ellenértékét a megérkezését követően azonnal ki kell egyenlítenie. A Fővárosi Törvényszék a 106.K.704.340/2023/18. számú jogerős ítéletében kimondta, hogy „az adott megajánlás aránytalanul alacsony volta, teljesíthetetlen jellege a konkrét közbeszerzés tárgyát leíró közbeszerzési dokumentumok tartalmához képest vizsgálható”. A bíróság továbbá kimondta, hogy „akkor lehet helye az ajánlat érvénytelenné nyilvánításának, ha a közbeszerzési dokumentumokban foglalt feltételek teljesíthetőségét az ajánlattevő indokai nem támasztják alá.” A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a jogvita elbírálásakor figyelemmel volt az ajánlatkérő által adott 2024. augusztus 13-án nyújtott kiegészítő tájékoztatás 16. pontjában adott válaszra. Eszerint „minden évben előre történik az aktuális évi szolgáltatási díj kifizetése, beleértve a szolgáltatás hardver részét és universal credit részét” is, továbbá arra is figyelemmel kellett lenni, hogy az ajánlattevők számára a válasz – a kérdésfeltevésekből kiindulva – a (kérelmező ajánlatának részét képező TD Synnex által nyújtott) „HW bérlés” és „Creditek számlázása” szolgáltatások esetében is értelmezhető volt.

63. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy jelen esetben az indokolások alapján az volt megállapítható, hogy a kérelmezőnek a folyó év elején a TD Synnex által kibocsátott számlát azonnal ki kell fizetnie, ugyanakkor a felhívás általánosságban 30 napot biztosított az ajánlatkérő számára a nyertes ajánlattevő számlája ellenértékének a kifizetésére. A kérelmező ugyanakkor indokolásaiban nem adott tájékoztatást azzal kapcsolatban, hogyan kívánja a fennálló időszakban a szolgáltatás finanszírozását megvalósítani, ezzel nem adta objektív indokát annak, hogy a szerződés teljesítése a közölt áron valóban teljesíthető, a Döntőbizottság álláspontja szerint tehát a kérelmező ajánlata a Kbt. 72. § (3) bekezdés utolsó mondata alapján érvénytelennek minősül. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező előzetes vitarendezési kérelme mellékleteként és a jogorvoslati eljárásban csatolt dokumentumot, e-mail üzenetet, amelyekkel kapcsolatban rögzíti, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondata szerint az ajánlattevőnek az indokolása, kiegészítő indokolása során kell valamennyi olyan dokumentumot az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, amely alátámasztja, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Az ajánlatkérő kizárólag az indokolásokat köteles ebből a szempontból vizsgálni, az előzetes vitarendezési eljárás során pedig kizárólag az érvénytelenségi döntés jogszerűsége vizsgálható felül, további, a Kbt. 72. §-a körébe tartozó indokolás előterjesztésének nincs helye.

64. A két utóbbiakban vizsgált, jogszerűnek minősülő érvénytelenségi okkal kapcsolatban a Döntőbizottság szerint irányadónak kell tekinteni a Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.120/2014/8. számú ítéletében kifejtetteket is, amely szerint: „Ha az egyértelmű felhívásra az ajánlattevő nem ad megfelelő tartalmú választ, nem lehet helye ismételt felhívásnak, mert a Kbt. 69. § (3) bekezdése csak további, a megadott indoklásra épülő tájékoztatáskérés lehetőségét biztosítja.” Jelen esetben tehát az ajánlatkérő által alkalmazott Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenség megalapozottan került alkalmazásra, tekintettel arra, hogy az indokolások nem támasztották alá megfelelően – objektív módon - az ajánlati árat, és további kiegészítő indokoláskérésnek már nem volt helye az előzetes vitarendezési kérelem során csatolt dokumentumok alapján sem. A Döntőbizottság egyetértett az ajánlatkérővel abban, hogy nem minősül objektív indokolásnak az sem, ha az ajánlattevő

általánosságban hivatkozik arra, hogy a kockázatosnak tartott tétel a tartalékkeret terhére kerül elszámolásra, különösen azért, mert jelen esetben a TD Synnex ajánlata értékéhez képest a kérelmező által biztosított tartalékkeret valóban csekély arányú.

65. A kérelmező kifogásolta az ajánlata érvénytelenné nyilvánítását a „nyereség” alacsony volta miatt is, az ajánlatkérő szerint ugyanakkor nem önmagában a nyereség számítása, hanem annak egyéb tényezőkkel történő összevetése miatt alkalmazott jogkövetkezményt. A Döntőbizottság ugyanakkor rögzíti, hogy a nyereség kérdése az érvénytelenségi indokolás külön pontját képezte, ahol egyértelműen szerepelt, hogy „annak 1 évre százalékban arányosított összege [...] összeegyeztethetetlen a reális gazdasági működéssel.” Mindezekkel összefüggésben a Döntőbizottság továbbra is irányadónak tekinti a D.456/19/2019. számú határozatában foglaltakat a kérelmező hivatkozásával egyezően, vagyis, hogy a szerződés adott ajánlati áron való teljesíthetősége szempontjából nem a nyereség mértékének van relevanciája. A Döntőbizottság álláspontja szerint tehát a kérelmező ajánlatának a nyereség alacsony volta miatti érvénytelenné nyilvánítására a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdésébe ütköző módon került sor. Amennyiben az ajánlatkérő – jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozata szerint – valóban egyéb tényezők miatt tartotta alacsonynak a kérelmező által tervezett nyereséget – például azért, mert abból a nem indokolt költségtényezők szerinte nem fedezhetők – annak indokait részletesen ismertetnie kellett volna érvénytelenségi döntésében, erre azonban nem került sor.

66. A joggyakorlatban először a Pécsi Törvényszék 1.Kf.20.376/2013/8. számú ítéletében megfogalmazott, majd később meggyökeresedett jogértelmezésre tekintettel, amennyiben az ajánlatkérő több okból állapítja meg valamely ajánlat érvénytelenségét, az ajánlat érvénytelen marad, ha a több érvénytelenségi ok közül legalább egy jogszerűnek minősül. Valamely érvénytelenségi ok jogsértőnek minősülése esetén a jogsértés nem állapítható meg a rendelkező részben akkor, ha legalább egy érvénytelenségi ok jogszerűségére tekintettel az ajánlat érvénytelensége fennmarad. Jelen esetben a kérelmező ajánlata érvénytelensége a második és harmadik érvénytelenségi okok jogszerűnek minősülése okán fennmarad, így a jogorvoslati kérelmet – amelynek célja egyértelműen az ajánlat érvényessé tétele volt – a Döntőbizottság elutasítja. A Döntőbizottság a részére előterjesztett kérelem ellenére nem intézkedett a közbeszerzési eljárás felfüggesztése iránt, tekintettel arra, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmének benyújtásával a Kbt. 131. § (7) bekezdése alapján automatikusan szerződéskötési moratórium állt be a jogorvoslati eljárás lefolytatásának időtartamára.

67. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alaptalan jogorvoslati kérelmet elutasította, így a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat a Kbt. 151. § (9) bekezdés utolsó mondata és az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontja alapján a kérelmező viseli.

68. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. január 14.

Dr. Fáy Zoltán sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Nemzeti Fejlesztési Központ, kizárólag elektronikus úton